

PRZEDPŁATA

w Krakowie:
rocznie zhr. 16.—
kwartalnie „ 4.—
miesięcznie „ 1.35
za odosłaniem — 20

Na prowincji:
rocznie zhr. 20.—
kwartalnie „ 5.—
miesięcznie „ 1.70

Za granicą:
w Niemczech miesięcz-
nie 2 zhr., w innych
krajach Europy zł. 2.20

Numery wykły „ ct
Miesięcznik i Kwart-
kowy 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, o godzinie 10 zrana.

OGŁOSZENIA

Za wiersz 6 ct. Od wy-
razu w drobnych ogło-
szeniach 1 1/2 ct.
w „Nadstawianiu“
Wiersz zwykły 20 ct
Słuby, nekrologi
wiersz 40 ct.
Do działu inseratów
upelnomocniony
Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja
nie zwraca.
Każda zmiana adresu
30 ct.

Redakcja i Administracja:

Kraków, ulica Garbarska Nr. 7.

ZALOZYCIEL: JÓZEF ROGOSZ.

Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Telefon Redakcji Nr. 309.

Biuro Inseratowe:

Kraków, ul. Jagiellońska 1. 7.

Rok klęski.

Do tyłu klęsk moralnej i ekonomicznej natu-
ry, jakie nawiedziły kraj nasz w ostatnich cza-
sach, szczególnie zaś w ciągu bieżącego roku,
przyłączyła się obecnie nowa, straszna klęska
powodzi. Z całego dorzecza Wisły nadchodzą
przerażające wiadomości o spustoszeniach i nie-
obliczalnych szkodach, poczynionych przez roz-
szalały żywioł. Wisła i jej przypiływy, Soła, Ra-
ba, Wisłoka, a nawet małe rzeczki, jak Rudawa,
Koszarowa, Chechło i Białka, zamieniły się w
niezmierzone wodne przestworza, pozrywały mo-
sty i nasypy, z urodzajnych pól poczyniły ol-
brzymie jeziora, unosząc cały dobytek okoliczne-
go ludu. Mieszkańcy okolic Skawy, Dunajca, Sa-
nu przez całą niedzielę i poniedziałek śledzili z
prerażeniem wznoszącą się coraz bardziej wodę,
która lada chwila groziła im dokończeniem już
tylko tej klęski, jaką zrzuciły niestające od
dłuższego czasu ulewy i częste oberwania się
chmur.

Dla naszego kraju, ekonomicznie tak słabego,
gdzie nędza i w normalnych warunkach tak wiel-
ką odgrywa rolę i gdzie zawsze liczyć się z nią
trzeba, jako z potężnym i ponurym czynnikiem
gospodarczym bytu naszego kraju, szkody, zrzę-
dzone niespodziewanie przez wodę, mają znacze-
nie bardzo wielkie. Czekają nas straszny rok gło-
du i drożyzny, któremu nie zaradzi i najwyda-
tniejsza akcja pomocnicza ze strony społeczeń-
stwa i władz na rzecz dotkniętych powodzią.

Ciężko zawisła nad nami w tym roku ręka
Opatrzności. Na wschodzie kraju szereg klęsk fi-
nansowych i zbroczeń etycznych na tle malwer-
sacji grosza publicznego podkopał opinię i sła-
wę kraju naszego, poniżył imię polskie wobec
naszych nieprzyjaciół; jeszcze nie ochłonęliśmy
z bolesnego wrażenia, podsyconego niedawno
codziennie coraz to nowym wywołującym rumieniec
wypadkiem, a już obok tego widma nieślasy
powstaje w zachodniej części kraju widmo głodu,
wywołane zalewem pól i łąk przez wezbrane
wody prastarej matki Wisły i jej rozgałęzień.
Gdy dorzucimy do tego strasznego obrazu coraz
większy rozrost wpływów i siły ekonomicznej
żydostwa z jednej strony, a z drugiej coraz więk-
sze zniechęcenie moralne i upadek materialny
wszystkich warstw w naszym kraju, zwaśnionych
wzajemnie wśród społecznego rozstroju, z trwo-
gą i przerażeniem musimy się zapytać sami sie-
bie: Co dalej będzie z nami, jeśli tak dalej pój-
dzie?

Niedość, że zatrzała nam dusze wiekowa nie-
wola, że każdy dzień i godzina przynosi jakąś
nową stratę narodowego dobra; niedość, że spo-
niewieranym grą dziejowych zdarzeń za każdą
winę stokrotna pokuta spada na barki; niedość,
że demoralizacja, z góry i z dołu szerzona, pod-
mywa, jak powódź, niszcząca zręby ojczyznej cha-
ty; niedość, że skłębieni z bólu plwamy na sie-
bie, żrąc jedni drugich na pociechę i korzyść
obcych nikczemnych żywiołów; niedość, że do-
czekaliśmy się tego wstydu, iż sztandar nasz na-
rodowy ujmują nieraz w rękę żyd, aby pod jego
świętymi barwami przemycić swój interes — do
tego wszystkiego spada jeszcze niemal co roku
na ten biedny kraj klęska ekonomiczna, która
za przedzgoniła miljonów ust zabiera chleb
po tysiąc razy oplakany trudem przednowku, a
niedostatek użyźnia coraz bardziej pole na po-
siew upokorzeń, demoralizacji i wyzysku.

Z tego morza nędzy moralnej i materialnej,
z dna tych mętów, w które wpuszcza już swe
siecic zbrodnicza ręka wielkiego i małego speku-
lanta, wystercza jednak jak skalny samotny o-
strów niewzruszony szturmem fal, niezachwiany

burzą, ni gromem — idea, która jest naszą mo-
cą i wiarą. Tonącym, nędznym, słabym i opuszczo-
nym samo wspomnienie jej jest otuchą i zachętą,
aby przez zalew nieszczęścia ostatkiem sił płynąć
naprzód, na spoczynek duszy, dla zdobycia mocy
do nowych walk.

To wspólna, jedna w pobudce, choć różna w
objawach idea, to miłość tej biednej zie-
mi, to świadome przywiązanie bojowników idei
i instynktowa wierność dla własnego zagonu, ży-
jąca w piersi wieśniaczej! Ta miłość tylko jest
naszą siłą, jej tylko wyłącznie przypisać należy,
że straszne zdarzenia i klęski lat ostatnich nie roz-
sadziły w drzazgi tego biednego społeczeństwa! Z
tego tylko źródła płynie nięustannie krew życia
i odżywia zmartwiałe na pozór członki narodo-
wego organizmu, żyjącego tak długo z tyłą o-
twartych ran.

A gdy ta święta idea spaja nas wszystkich
zbołałych, to i otuchy tracić nam nie wolno. I
nie tracimy jej. Czujemy tylko ból z przecucia
nowych ofiar, lęk chwilowy większego cierpie-
nia, ale czujemy zarazem, że życie jest w nas
silniejsze nad wszystko i że ciężkie lata rozbicia
przeżyć zdołamy.

W takiej chwili zacieśniają się społeczne węzły,
zwaśnieni bracia gotowi zapomnieć uraz, gotowi so-
bie przebaczyć krzywdy, choćby tylko na godzi-
nę trwogi wtedy, gdy ratunku potrzeba. Ale
niechaj w tej chwili tem więcej będą dalecy od
nas nasze wrogi, ci obojętni i ci zjadacze nasze-
go narodowego mienia, dla których każda nasza
klęska, jest nowym źródłem zysku i wyzysku.

Opadną wody, co zabrały nadzieję naszego
ludu, przeminie cios klęski finansowej, zadanej
krajowi przez obłudnych awanturników niby-pa-
trjotycznych — kto zostanie na gruzach z pełną
siecią z połowu, kto pogrzebaczem będzie jesz-
cze rozrzucał gruzy wydobywając z nich to, co
cudem ucalało? Wiemy wszyscy. Na gruzach za-
tem naszych nie lejmy łez, nie drżymy lękiem
bezzadnym, ale postawmy czujne straże, gotowe
strzedz i bronić resztek narodowego dobytku. Te
straże, to wspólna miłość ziemi ojczyznej, wspólna
walka przeciw wszystkim, którzy tej ziemi
nie uznają i znać nie mogą za własną.

Pod ochroną tych straży idźmy pracować dla
lepszego jutra!

Sprowadzenie zwłok Chopina.

W lutym b. r. zawiązał się we Lwowie komitet
młodzieży technicznej, w celu sprowadzenia do kraju
(Krakowa) zwłok Fryderyka Chopina. Celem tegoż ko-
mitetu jest zwołanie publicznego zebrania we Lwo-
wie, na którym nastąpi wybór nowego komitetu, skła-
dającego się z osób stanowiskiem i wpływem wybi-
tnych, mogących w dostatecznym mierze zająć się dal-
szą akcją sprowadzenia zwłok Chopina.

Komitet postanowił uprosić do wzięcia udziału w
pracach, wszystkie lwowskie wybitniejsze towarzy-
stwa, wydrukować listy zapraszające na publiczne ze-
branie i rozesać je do osób należących do sfer mu-
zycznych i literackich.

Celem rozbudzenia zainteresowania się sprawą
sprowadzenia zwłok Chopina do kraju, udano się do
różnych osób wpływowych, aby ze swej strony cele
komitetu poparły, jako to: J.E. p. prezydenta sądu
krajowego Tchórznickiego, J. Mg. p. rektora Uniw.
Kady'ego, J. Mg. p. rektora politechniki Thulliego,
ks. prałata J. Gnatowskiego, profesorów Uniw. drów
Tilla, Balasitsa, Twardowskiego, prof. Niewiadom-
skiego i wielu innych.

Przez zamieszczone kilkakrotnie sprawozdania z
działalności komitetu w łamach dzienników lwowskich,
rozbudził komitet we Lwowie żywe zainteresowanie

się tą sprawą. „Czytelnia akademicka“ urządziła wie-
czór muzyczny Chopinowski w sali „Doma Naro-
dnego“, przy bardzo licznych udziale publiczności,
z doborowym programem utworów wyłącznie Chopina,
przeznaczając czysty dochód na sprowadzenie zwłok.
Zmarły dyrektor Tow. muzycznego ś. p. Schwarz,
nosił się z zamiarem urządzenia wieczoru Chopinow-
skiego w jesieni.

Jedno z czasopism akademickich (założone w se-
tną rocznicę urodzin A. Mickiewicza w Krakowie),
wydało w maju numer, poświęcony Chopinowi i Sło-
wackiemu, przeznaczając 50 procent dochodu netto
na cel sprowadzenia zwłok obu zasłużonych ro-
daków.

W czerwcu wydano „polonez“, z winiętą Chopi-
na, dochód przeznaczony na sprowadzenie zwłok. Do
nabywania jest w lwowskich księgarniach; w Krakowie
u p. Krzyżanowskiego; w Zakopanem u p. Zwoliń-
skiego; cena 60 ct.

Komitet udał się do pp. Władysława Mickiewicza
i dra Konstantego Górskiego w Paryżu z prośbą
o zasięgnięcie informacji, czy rząd francuski nie bę-
dzie czynił trudności w wydaniu zwłok, na co otrzy-
mał odpowiedź, że „rząd francuski nie wdaje się
nigdy w sprawy przenoszenia zwłok, że potrzeba je-
dyńie zezwolenia rodziny“. W tej więc kwestji od-
niósł się do najbliższego z żyjących krewnych Fry-
deryka, do siostrzeńca Chopina, p. Antoniego Jędrze-
jewicza, który na zapytanie czy udzieli zezwolenia
swego na sprowadzenie zwłok, odpowiedział bardzo przy-
chylnie.

Ponieważ na publiczne zebranie komitet młodzie-
ży musi przyjąć z gotową ze swej strony listą przy-
szłego komitetu, przeto celem upewnienia się co do
ewentualnego przyjęcia wyboru, zapadłego na zebra-
niu przez dotyczące osoby, wrócił się z zapytaniem
do tychże, czy wybór przyjmie. Ośmioma listami wy-
stanami do Londynu, Paryża, Kąsnej, Lipska, War-
szawy, Morges, udał się komitet do p. Ignacego
Paderewskiego z prośbą i zapytaniem, czy wybra-
ny na publicznym zebraniu, przyjąłby godność przewo-
dniczącego pewnym będąc, że prezesa p. Paderew-
skiego z entuzjazmem na zebraniu zostały przyję-
tą.

Listy wysłane zostały w miesiącach marca, kwie-
tnia i maja, odpowiedzi żadnej. Kierował się komi-
tet wysłaniem tychże do tychże miejsc i w tym
czasie, gdzie i kiedy sławny nasz muzyk bawił, o-
pierając się na możliwie dokładnych informacjach.

Prawdopodobnie p. Paderewski żadnego z nich
nie otrzymał. Może obecne nasze ogłoszenie wpłynie
na łaskawą odpowiedź. Brak odpowiedzi od p. Pade-
rewskiego, przedłużył sprawę zwołania publicznego
zebrania, które komitet postanowił urządzić w pięć-
dziesiąt letnią rocznicę śmierci Chopina t. j. w mie-
siącu październiku.

W Warszawie zawiązała się sekcja Chopinowska
przy Towarzystwie muzycznym. W szeregu zadań,
do których spełnienia sekcja zamierza, jest sprowa-
dzenie zwłok Chopina do kraju. Z sekcją tą nie o-
mieszka komitet w najbliższym czasie wejść w poro-
zumienie.

Ze względów formalnościowych i ekonomicznych,
postanowił komitet przyjść na publiczne zebranie z
wnioskiem, polecającym przyszłemu zarządowi wejście
w porozumienie z komitetem istniejącym w Krakowie
w celu sprowadzenia zwłok Słowackiego, w zamiarze
podjęcia wspólnej akcji za granicą i ew. połączenia
uroczystości w kraju.

Na tem stadium rozwoju stoi obecna przygoto-
wawca akcja komitetu sprowadzenia zwłok Chopina
do kraju.

Za komitet młodzieży technicznej *Kazimierz Szcze-
pański*, przewodniczący; *St. Till*, sekretarz. Adreso-
wać uprasza się: *Kazimierz Szczepański*, Lwów ul.
Batorego 1. 36.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

Dwa dni w Czarnogórze.

Cetynia, d. 29 kwietnia.

I. Wśród niezmałonej ciszy spokojnego, ciepłego wieczora, wyruszyliśmy wygodną karetą w drogę do Czarnogóry. Niebo było czyste, pełne melancholijnych odcieni płynących różnobarwną falą od zachodu, kiedy powędrowało słońce samotne. Za mną w mgłach szarych leżała spokojna twarz kotarskiej zatoki. Płaszcz mgieł z niej wstawał, podnosił się, rozszerzał, obejmował pieścziwem objęciem podnóża gór, domy, kościoły, wioski i miasteczka posuwał się aż ku szczytom różowych skał, otulał miasto Cattaro z jego olbrzymimi murami i „rivą“ zieloną, jakby komuś tam na dnie zatoki zależało na tem, aby jak najprędzej umilkł gwar ludzkiego życia, aby nastąpiła cisza nocy, cisza snu. Wszak sen jest harmonją dusz, budzącą je do lepszego życia, nieśmiertelnych tęsknot i pragnień. Przez pół godziny posuwamy się po równej drodze; od pierwszego zakrętu w bok wtacza się powóz na serpentyne gościńca, który w siedemnastu ogromnych zakrętach wspina się aż do przełęczy Krstacza, olbrzymiej granicznej góry, której szczyt pokryty śniegiem różowi się traz do słońca, i ściga powoli na swoją uśmiechniętą twarz fioletowy woal z powiewnej mgły zmroku. Przełęcz Krstacza leży na wysokości 984 metrów nad powierzchnią morza. Tam na górze biegnie linja graniczna między Austrią a Czarnogórą.

Krajobraz cichy i piękny — dużo pinii, oliwnych drzew, jałowca, krzaków dzikiej róży bielejących wątlm kwiatem. W miarę jak wspinamy się w górę, nikiem zieleń; szary głaz rozściela się monotonością swej barwy i milczeniem nieruchomego istnienia. Ale po głazach czepiają się promienie gasnącego słońca! Oddychając pełną piersią wionią wieczoru, czuję wśród tych skał tętno bytu, istnienia wiekniatego odradzającej się w czasie i przestrzeni przyrody.

Towarzysze moi prowadzą ożywioną dysputę na temat cen kawy w kawiarniach dalmatyńskich; jeden z nich jest światowym „reizenderem“ jakiejś wielkiej handlowej firmy z kawy z Tryjestu. Odbył kilkakrotnie podróz do amerykańskich plantacji celem czynienia zakupów, zna doskonale, jak mówi, stosunki socjalno-polityczne w Venezueli, wie np., że nowoobрани prezydent tej Rzeczypospolitej oburzył na siebie wszystkich farmerów kraju, ukazem, mocą którego przyznał własnej żonie wyłączne prawo dostawy mleka dla stolicy. Żona prezydenta, sprytna kobieta, ustanowiła sobie naturalnie „odpowiednie“ ceny, za które mleko kupuje i sprzedaje, a w budżet republiki wstawiono wyższą pozycję na powiększenie straży akcyzowej celem chronienia przemysłu krajowego przed kontrabandą.

Drugi mój towarzysz, także „commis“ wiedeńskiej fabryki butów w dalmatyńskim kształcie (bardzo spiczaste i wywinięte w górę „nosy“) paląc wonne cygaro, z którego widocznie jest dumny, słucha z niekłamaniem zajęciem opowiadania, poczem wypytuje się troskliwie o tamtejsze stosunki handlu wyrobami ze skóry, a butami w szczególności. Amerykański reizender oświadcza, że butami oprócz swoich na nogach nigdy się nie zajmował, poczem wraca znowu do kawy i opowiada *en passant* o wesołym wieczorze, który spędził z mulatkami w „chambre separée“ w Rio Janeiro. Śmieje się przytem na całe gardło tak, że aż konie się oglądają. Reizender od butów zaznacza, że mulatki miewają zgrabne nóżki i dowiaduje się pilnie o szczegóły zabawy w „chambre separée, oraz ile to wszystko kosztowało.

Tak płynie rozmowa między ludźmi o życiu i z życia, tak zwane rejestrowanie wspomnień o tem co było dla nich pięknem i miłym i co jest godnem pragnienia i dążeń. A w około przyroda choć milczy kamienną ciszą, przecież gwarzy tajemniczo szelestem lekkiego wiatru, który z jakimś dziwnym szczęciem przebiega po załamach głazów, przyroda mówi gasnącemi blaskami dnia o smutku życia, co gaśnie nam z każdą chwilą, z każdą godziną coraz dalsze od radości coraz bliższe smutku.

Milczę i ja. Dusza moja cofnęła się poza „próg świadomości“ tak, że nawet nie razi jej gwar rozmawiających, ani ciągle hukanie woźnicy na konie i namiętne wywijanie batem nad moją głowę. Prócz poczucia istnienia, nie ma we mnie nic i to daje mi radość życia, możliwość odbierania wrażeń niezmałonych żadnem przypomnieniem ni lękami. Wiem zatem, że żyję, spodziewam się, że jutro żyć będę, czuję wokoło siebie nowy dla mnie świat, mam świadomość ruchu naprzód, to najroskoszniejsze uczucie, jakie w życiu mieć można, które jest dźwignią nadziei i bodźcem do pracy. Nie snuję żadnych planów, nie żałuję niczego, nie lękam się fatalności, zdarzeń, ani doczesności mojego istnienia.

Ach, wiem co to jest. To poczucie, że się jest częstką nieśmiertelnej monady, duszy wszechświata, to pewność, że choć przyjdzie chwila, w której stracę poczucie jaźni, zostanie ślad mego bytu gdzieś w tych przestrzeniach dalekich, między ziemią a gwiazdami. Może na szczytach gór milczących, może na dnie za temi górami szumiącego oceanu, a może tam w powietrzu pod przeźroczem czerniejącego w tej chwili lazurnu na igry wichrów i promieni cichych gwiazd, wędrowników nocy!

Wspinamy się pod górę bardzo powoli. Woźnica zapowiada, że wkrótce zobaczymy całą kotarską zatokę i morze. Mrok zapadł już zupełny. Gwiazdy wypływają na czyste niebo, chłód nocy wieje od śnieżystej czapki Krstacza. Z jednej strony ściany skalne

olbrzymie; tu i owdzie sęczy się z cichym szeptem wąskie, srebrzyste pasmo wody ze skalnej szczeliny i przepada w mroku głazów, dążąc z trudem w milionowych zakrętach i odskokach ku dalekiemu morzu. Zresztą majestatyczny spokój, potężny majestat niewzruszoności. Z drugiej strony drogi przepaść, że spojrzeć, w głowie się kręci. Na jej dnie domki bieleją ciche, ludzi ani widać, ani słyszą. I oto wychyla się zatoka Kotarska czarna od mroku; milcząca jak wszystko wokoło. Z jej dna błyskają wątlm promykiem gwiazdy — to światła, na statkach i łodziach rybaków niosących w ciszę nocy śmierć słabszym tworem przyrody dla bytu i życia silniejszych. Tak... wszystko się kończy śmiercią i wszystko od niej zaczyna. Czy nie ona właśnie jest wieczystym motorem życia i odrodzenia?

Dr Włodzimierz Lewicki.

Z KRAJU.

Oświęcim dnia 10 lipca.

„Uderz w stół, a nożyce się odezwą“, odpowiedź p. starosty Kurykowskiego.

Pisząc o niszczeniu brzegów Soły i nadbrzeżnych gruntów na Zasolu, przysiołku należącym do Oświęcimia, ani mi przez myśl nie przeszło „tendencyjne przedstawienie w ujemnem świetle urzędowej działalności p. starosty w Białej Kurykowskiego“. Jedynym celem mojej korespondencji było zwrócenie uwagi p. starosty na to, co wyrabiają dwaj spekulanci żydzi na Zasolu, gdyż nie przypuszczałem, aby się to działo z wiadomością, a tem mniej z pozwoleniem p. starosty. Ale jak to powiadają „uderz w stół, a nożyce się odezwą“. Tak się i tu stało, a p. starosta zamiast wglądnać w sprawę, uznał korespondencję za zamach na swoją wielkość i wystąpił z zaprzeczającym sprostowaniem w *Głosie Narodu* nr. 140, z którego jednak najwyraźniej pokazuje się, że p. Kurykowski prawie nic nie wie, co się dzieje na Zasolu.

Nim p. starosta dał się nakłonić do umieszczenia sprostowania, powinien był sam rzecz zbadać lub przez wiarogodnego człowieka to uczynić. Zatem niechaj p. starosta ma żal nie do korespondenta, ale do tego, który go fałszywie poinformował i skłonił do umieszczenia sprostowania, mijającego się z prawdą i zdradzającego grubą nieświadomość rzeczy, a to właśnie a nie co innego podkopuje urzędową powagę. Niechże więc p. starosta przyjmie do wiadomości:

1) Nieprawdą jest, jakoby przedsiębiorcy szutru w Oświęcimie nie byli żydzi, gdyż jest ich dwóch, jeden Miedzwiński zamieszkały w Prusach, drugi Tyberg z Oświęcimia.

2) Nieprawdą jest, jakoby na brzegach Soły nie było wybranych dolów, gdyż obok Zasola na samym brzegu znajdują się dwa doły mniej więcej 1 1/2 m. głębokie, 50 m. szerokie, a na 100 m. długie.

LEW HR. TOLSTOJ.

WSKRZESZENIE.

ROMANS

z oryginału rosyjskiego przetłumaczył

Włodzimierz Lewicki.

(17)

(Ciąg dalszy).

I w jego wyobraźni odbywał się ten zwykły zresztą proces psychiczny, że dawno niewidziana twarz ukochanego człowieka, która z początku zadziwia, przestrasza niemal zewnętrznymi zmianami, jakie wyrzył na niej długi czas rozłączenia, powoli przybiera ten sam wyraz, który miała przed laty; znikają wtedy z przed oczu wszelkie ślady przemiany i przed oczyma duszy wstaje uosobienie jedynej, wyłącznej, nie powtarzającej się nigdy duchowej jaźni.

Takiego wrażenia doznawał właśnie w tej chwili Niechludow, patrząc na Kasję.

O tak, mimo aresztanckiego płaszcza, mimo wybudających nieco kształtów ciała i wypukłej piersi, mimo cokolwiek rozszerzonej dolnej części twarzy, mimo małych zmarszczek na czole i skroniach i oczu nabrzmiałych od łez — była to niewątpliwie ta sama Kasienka, która niegdyś w święty dzień Chrystusowego Zmartwychwstania tak niewinnie w górę wzniesionymi oczyma patrzyła na niego, ukochanego człowieka, oczyma pełnymi miłości i blasku z radości życia.

Jakaż to dziwna, dziwna gra przypadku — myślał. — Trzebaż było, aby właśnie ta sprawa przyszła na sąd, w którym ja zasiadam, abym ja sam, po latach dziesięciu ujrzał ją na ławie oskarżonych! I jak się to wszystko skończy! — Ach, gdyby jak najprędzej było po wszystkim!

Ciągle jeszcze nie poddawał się uczuciu żalu i skruchy, które w piersi jego podnosiło coraz potężniejszy głos. Sądził, że jest to chwilowe

wzruszenie, jak każde inne, które przejdzie i nie naruszy w niczem jego życia.

Miał wrażenie, że znajduje się w takim położeniu, jak mały szczeniak, którego za to, że nieporządnie zachował się w pokoju, pan jego wziął za kark i wtłoczył jego nos w to miejsce, które zanieczyscił.

Szczeniak piszczy i wrywa się, radby uciec jak najdalej od wstrętnego kąta i zapomnieć o tem złem, ale nieubłagany pan nie wypuszcza go ze swej silnej dłoni.

Tak Niechludow czuł już całą obrzydliwość tego co uczynił, czuł także instynktownie potężną dłoń Pana, ale ciągle jeszcze nie zdawał sobie sprawy z całej doniosłości swego przestępstwa i nie uznawał jeszcze potęgi samego Pana.

Pragnął ciągle nie wierzyć, że to, co się rozgrywało przed jego oczyma, było jego dziełem. Atoli nieubłagana, niewidzialna ręka trzymała go tak silnie, że przeczuwał już, iż wyrwać się jej nie zdoła.

Z wysiłkiem jednak opierał się jeszcze; założył wedle zwyczaju nogę na nogę, bawił się swoim „pince-nez“ i na pozór spokojny i pewny siebie, siedział na swoim drugim krześle w pierwszym rzędzie.

Tymczasem w głębi duszy czuł całą ohydę, podłość, nikczemność nie tylko owego czynu swego, ale całego przewrotnego, jałowego, samolubnego, okrutnego życia. A owa straszna zasłona, która nieodgadnionym biegiem przeznaczeń zakrywała mu przed oczyma przez lat dwa namiętnie i przestępstwo i całe późniejsze życie, chwiała się już, przyskała w strzępy, a on przez te strzępy widział coraz wyraźniej całą przesłość.

XXIII.

Skończył nareszcie przewodniczący „resumé“ wziął arkusz z pytaniami dla sędziów przysięgłych i podał go rzecznikowi ławy.

Przysięgli wstali z swoich miejsc, bardzo ra-

dzi, że mogą nareszcie odejść i widocznie zaambarasowani, nie wiedząc co zrobić z rękami, poszli gęsiego do izby narad.

Skoro tylko drzwi za nimi się zamknęły, zandarm stanął przy tych drzwiach, wyjął szablę z pochwy i oparłszy ją na ramieniu, stanął na straży.

Trybunał oddalił się także, toż samo i pod sądni, których wprowadzono.

Sędziowie przysięgli wszedłszy do izby narad, przedewszystkiem tak, jak i pierwiej wydobyli papierosy i zaczęli palić. Uczucie przymusu i czegoś nienaturalnego, jakiego doznawali siedząc przy rozprawie, przeminęło natychmiast, skoro tylko weszli do izby narad i zapalili papierosy; rozgościli się też tutaj swobodnie i zaraz zaczęła się żywa pogadanka.

— Dziewczyna jest niewinna, tamci ją wciągnęli — rzekł dobroduszny kupiec. — Dla niej trzeba mieć wzgląd.

— O tem właśnie mamy sądzić — zauważył starszy ławy — ale nie wolno nam poddawać się naszym osobistym wrażeniom.

— „Resumé“ było doskonałe — zauważył pułkownik.

— No, no... ja o mało, że nie zasnąłem.

— Najważniejsza rzecz, że służba hotelowa nie byłaby wiedziała nic o pieniędżach, gdyby Masłowa nie była ze służbą w porozumieniu — zauważył prokurzysta o żydowskim typie twarzy.

— Sądzicie więc, że to „ona“ ukradła pieniądze — zapytał jeden z sędziów przysięgłych.

— Temu nigdy nie uwierzę — krzyknął dobroduszny kupiec. — Wszystkiego narobiła ta czerwonooka szelma Boczkowa.

— Oni wszyscy dobrzy — zauważył pułkownik.

— Ależ ona najwyraźniej mówiła, że nie wchodziła wcale do numeru.

— A wy wierzycie temu, co ona gada. Ja bym tej megerze nic nie uwierzył, ani na włos

3) Nieprawdą jest, jakoby na Zasolu w starym łożysku Soły znajdowały się tylko dwa doły z wybranego szutru, bo ich jest obecnie aż pięć i to mniej więcej głębokie 2½ m., szerokie 80 m., a długości 150 m. Na gruntach ornych oświęcimskich, brzezińskich obok Zasola jest także sześć dołów z pod wybranego szutru.

4) Nieprawdą jest, aby domostwom na Zasolu przy wezbraniu rzeki Soły nie zagrażało żadne niebezpieczeństwo a to na podstawie, że są oddalone o ½ kil. od rzeki, że dzieli ich także gościniec rządowy. P. starosta twierdził, że potrzeba zbyt bójnej fantazji, aby przy dzisiejszym stanie brzegów i ubezpieczonego gościńca obawiać się jakiegos niebezpieczeństwa w razie wylewu Soły. Niestety niedługo potrzebował p. Kurykowski czekać na dowód prawdziwości twierdzenia korespondenta; fantazja jego przybrała najkonkretniejsze formy!

Pokazuje się, że podpisany wystąpił z ostrzeżeniem przed niebezpieczeństwem w najważniejszej porze a że słusznie żalił się na gnuśność władz białskiego starostwa i Rady powiatowej, najlepszym dowodem jest ponury i groźny obraz, jaki przedstawia przez Sołę zalana okolica Oświęcima blisko po kolej. Całe Zasole pod wodą! Tam gdzie były doły, Soła rozszalała pędzi!

I cóż powie teraz p. Kurykowski? Co powie na to p. inżynier, który twierdził, że nie ma żadnego niebezpieczeństwa i że ani za 20 lat woda do dołów się nie dostanie! Otóż taka to opieka władz i takie bronienie interesów obywateli!

Z całego jednak sprostowania p. starosty Kurykowskiego przebija się szczególniejsza słabość do synów Izraela! Nie jest to nowość, bo p. Kurykowski jeszcze jako starosta w Wieliczce otaczał ich zbyt czułą opieką a tamtejsi mieszczanie do dzisiejszego dnia opowiadają sobie, w jak zażyłych stosunkach pozostawał z nimi i twierdzą, że dzięki rządowi p. Kurykowskiego żywił żydowski rozpanoszył się w Wieliczce. Są to skutki działalności urzędowej i zaślóg nielada! Coś podobnego dzieje się obecnie znów w Białej, a gdzie ncha nadstawisz, to usłyszysz: „u nas to tylko żydzi mają łaski i oni wszystko nzykskać mogą!“ Co się zaś tyczy wydatnej działalności pana radcy Kurykowskiego, tyle tylko powiem, że powiat biały będzie wdzięczny J.E. p. Namiestnikowi, jeśliby raczył powołać na jakiś wyższy „stolek“ p. Kurykowskiego, a im wcześniej to się stanie, tem będzie większa wdzięczność powiatu. Ks. A. Szponder, poseł do Rady państwa.

ZE SWIATA.

Belgrad 9 lipca.

Zamach na Milana. — Gjur Knezewicz. — Zeznania Knezewicza. — Aresztowanie dostojników partji radykalnej.

— To jeszcze za mało, że wy jej nie wiezycie — rzekł prokurysta.

— Klucz ona miała.

— Cóż z tego — rzekł szybko kupiec.

— A pierścień?

— Powiedziała przecie skąd go wzięła — krzyknął znów kupiec. — Chłop był porywczy a jeszcze do tego napity i nabił ją. Nu, potem widać że mu się zrobiło. Niech cię tam, nie płacz, masz! Musiał to być chłop, 12 wierszków, wszak tak, ośm pudów wagi.

— Nie o to idzie — przerwał Piotr Harasymowicz. — Pytanie jest czy ona powzięła plan i czy ona podnawiała do wykonania, czy też służba hotelowa?

— Sama służba tego zrobić nie mogła, bo ona miała klucz. Taka urywana, chaotyczna rozmowa trwała dosyć długo.

— Za pozwoleniem, panowie — odezwał się przewodniczący. — Zasiądźmy około stołu i rozpatrzmy zdarzenie. Proszę — rzekł, siadając na najwyższym miejscu.

— Ho, ho, fajdaczki są takie dziewczki — odezwał się prokurysta i na poparcie swego zdania, że główną winowajczynią jest Masłowa, opowiedział, jak jedna taka ukradła jego kalendarz zegarek, podczas przechadzki po bulwarach.

Nawiązując do tego pułkownik opowiedział jeszcze jaskrawsze wydarzenie o kradzieży srebrnego samowara.

— Panowie, proszę uważać, odczytam pytania — rzekł przewodniczący, uderzając ołówkiem w stół.

Wszyscy zamilkli. Pytania brzmiały tak:

1) Czy Szymon Piotrow Kartykin, właściciel z przysiółka Borki, gminy Krapivna, lat 33 liczący, winien jest, że 17 stycznia 188.. w mieście N. w zamiarze pozbawienia życia i ograbienia kupca Smielkowa, podał temuż kupcowi, za porozumieniem się z innymi osobami truciznę w koniak, wskutek czego śmierć Smielkowa nastąpiła i ukradł w gotówce 2500 rubli i pierścień brylantowy?

Telegram rozniósł już po świecie wiadomość o zbrodniczym zamachu na byłego króla Milana, który, jak wiadomo, rzekł się przed mniej więcej 10 laty (6 marca 1889 r.) tronu serbskiego na rzecz swego syna, panującego obecnie króla Aleksandra. W pierwszych latach po swej abdykacji, Milan bawił przeważnie za granicą, nie troszcząc się o losy Serbji i nie mieszając się do polityki tego kraju. W ostatnich jednak czasach powrócił do Belgradu i brał czynny udział w sprawach kraju. Jego też wpływem czy intrygom przypisuje potężne dawniej w Serbji stronnictwo radykalne dzisiejszy swój upadek. Z tego powodu wiadomość, że sprawca zamachu na Milana namówiony był czy wynajęty do zbrodniczego swego czynu przez przywódców stronnictwa radykalnego nie jest, o ile się zdaje, pozbawiona podstawy. Z drugiej strony dość prawdopodobna jest także wersja, że Milan pragnie wyzyskać sposobność, jaką mu następcy zamach, do ostatecznego zgnębienia politycznych swych przeciwników.

O samym zamachu podaje telegram z Belgradu następujące szczegóły:

Milan powracał w towarzystwie swego adjutanta majora Łukicza w otwartym powozie z twierdzy belgradzkiej do miasta około godziny wpół do 7 wieczorem. Gdy powóz skręcił w ulicę Michała, człowiek jakiś strzelił czterokrotnie z rewolweru. Pierwszy strzał chybił, dwa następne zerwały Milanowi epolety, czwarty zaś zranił majora Łukicza lekko w rękę, podług innych zaś wersji, dość ciężko w skroń. Milan wyskoczył z powozu i z dobytym pałaszem puścił się w pogoń za nciekającym sprawcą zamachu, który rzucił się do rzeki Sawy i usiłował ukryć się pomiędzy łodziami. Wnet do Milana przyłączyli się inni ludzie, a wreszcie i żandarmi, którym udało się uchwycić zbrodniarza. Jest to mężczyzna, liczący około 30 lat, wydalony członek miejskiej straży pożarnej; nazywa się Gjur Knezewicz i pochodzi z Bośni. Dokonałszy zamachu, próbował podczas ucieczki zastrzelić się z rewolweru, w czem mu jednak przeszkodzono, poczem dopiero skoczył do wody. Milan jest, wbrew innym wiadomościom, lekko ranny w plecy, adjutant jego Łukicz w ramię i rękę.

Król Milan odesłał zaraz rannego Łukicza powozem swoim do konaku, sam zaś w sklepie Barłowicza poczekał na przywołanie fjakra, do którego wsiadając, był przedmiotem gorących owacyj. Uwiadomiono niezwłocznie o katastrofie króla Aleksandra, który kapał się właśnie w łaźniach na rzece Sawie.

Sprawca zamachu, Gjur Knezewicz, liczy lat 30, jest wysoki, silnie zbudowany, jasnych włosów; urodzony jest w Bihacu w Bośni. Przyznaje on, że jest radykalistą. Miał on w ostatnich czasach dużo pieniędzy, bawił w Bukareszcie, gdzie odbyła się podobno schadzka przewodców partji radykalnej.

Silne wrażenie sprawiło udzielenie doraźnej dymisji posłowi serbskiemu w Petersburgu, a przesyłowi byłego gabinetu radykalnego, generałowi Sawie Gruiczowi. Pozbawiono go stopnia jeneralskiego i wykreślono z list armji; gdy wróci, czeka go więzienie.

Przemawiając z balkonu do mieszkańców Belgradu, którzy urządzili obu królom w sobotę pochód z pochodniami, rzekł Milan, że zamach jest dziełem tych, którzy gotowi są zatamować postęp i rozwój Serbji. Potrafi on umrzeć jak żołnierz, ale śmierć jego nie zachwieje przyszłością narodu, gdyż inni potrafią dzieło pod egidą króla Aleksandra prowadzić dalej. Wieczorem rozgorzała rześista iluminacja.

Grzegorz Knezewicz, sprawca zamachu na Milana, oświadczył, że osobiście nie miał żadnego powodu do targnięcia się na życie Milana, ale służył tylko za narzędzie tym, którzy go wynajęli. Jako takich wymienił: Pasicza, którego sekretarzem był wówczas, kiedy tenże piastował urząd komisarza królewskiego miasta Belgradu; byłego ministra spraw wewnętrznych w gabinecie Gruicza, Kostę Tanszanowicza, obecnie dyrektora belgradzkiej kasy oszczędności; byłego inspektora w ministerjum spraw wewnętrznych Stojana Proticza, redaktora głównego organu radykalistów *Novi Odjek*, dymisjonowanego za nielejalność pułkownika Nikolicza i duchownego Milana Gruicza. Przez przypadkowe wymówienie się skompromitował jednak Knezewicz wiele innych jeszcze osób. Skutkiem zeznań jego znaleziono u pewnej damy bardzo kompromitujące papiery.

Ze wszystkiego wynika, że uknuty był przeciw Milanowi formalny spisek, na czele którego stali skuzynowani z Karadzordżewiczami Pasicz, Nenadowicz i minister oświaty w byłym gabinecie radykalnym dr Wesnicz.

Pomiędzy aresztowanymi znajdują się: Stojan Proticz i podpułkownik Władan Nikolicz. Obydwaj należeli do byłego komitetu centralnego radykalistów, którego wszystkich prawie członków aresztowano już pod zarzutem współnictwa ze zbrodnią Knezewicza. Potężny wpływ moralny na sprawcę zamachu przypisują również słynnemu wrogowi rodziny Obrenowiczów, duchownemu z Uszycy, Milanowi Giuryczowi.

Aresztowano w dalszym ciągu profesora uniwersytetu dra Milenka Wesnicza, profesora Dobryśława Ruzicza, Grzegorza Nowakowicza, radcę kasacyjnego Giokę Nenadowicza, prof. Jaszę Nenadowicza, dra Milenkowicza, dyrektora urzędu podatkowego Pałę Michajłowicza, byłego profesora uniwersytetu Ljubę Ziwickowicza, pułkownika Mosticza. Są to, jak widzimy, wszystko radykaliści, ale zarazem ludzie z warstw wyższej inteligencji.

W rządzie aresztowanych znajduje się także Aca Stanojewicz, pamiętny z rokoszu zajczarskiego z roku 1883-go, obecnie właściciel tajnej drukarni, tu-

2) Czy mieszcanka, Eufemja Iwanówna Boczkowa, lat 43, winną jest przestępstwa, określonego pytaniem pierwszym?

3) Czy mieszcanka, Katarzyna Michałowa Masłowa, lat 27, winną jest przestępstwa, objętego pytaniem pierwszym?

4) Na wypadek zaprzeczenia pytania drugiego:

Czy Eufemja Boczkowa winną jest, że dnia 17 stycznia 188.. w mieście N., pełniąc obowiązki służącej w zajęzdzie „Maurytanja“, zabrała potajemnie z zamkniętego kufra, należącego do gościa tegoż zajazdu, kupca Smielkowa znajdujące się w tegoż kwaterze 2500 rubli srebrem, które sobie przywłaszczyła, otworzywszy kufer w tym celu przyniesionym i przez nią podrobionym kluczem?

Przewodniczący odczytał pierwsze pytanie.

— Cóż tedy moi panowie? Na to pytanie odpowiedziano bardzo prędko: winien, uznając Szymona Kartykina winnym i otrucia i rabunku. Tylko jeden stary robotnik odpowiedział na to pytanie tak samo, jak na wszystkie inne, przecząc.

Przewodniczący sądził, że ów robotnik nie rozumie pytania i wyjaśniał mu, że wina Kartykina i Boczkowej jest wobec naprowadzonych okoliczności zupełnie jasna, atoli robotnik odpowiedział, że on wszystko dobrze rozumie, mimo to jednak sądzi, że lepsze jest miłosierdzie. My sami nie świeci — rzekł i nie cofnął swojej odpowiedzi na pytanie.

Na drugie pytanie, po długich rozprawach, tłumaczeniach i wyjaśnieniach odpowiedziano: nie, ponieważ nie było przekonywających dowodów na udział Boczkowej w otruciu, na co głównie zwracał uwagę sędziów jej obrońca.

Kupiec, który pragnął uwolnić Masłową, upierał się, aby Boczkową uznać winną jako główną sprężynę całej zbrodni. Wielu przysięgłych zgadzało się z jego zapatrywaniem, atoli przewodniczący pragnąc trzymać się ściśle ustawy, oświadczył, że nie ma żadnych danych, faktycznych, na podstawie których możnaby uznać

Boczkową winną uczestnictwa w otruciu. Po długiej debacie zwyciężyło zdanie przewodniczącego.

Na czwarte pytanie, co do Boczkowej, odpowiedziano tak z dodatkiem (wskutek nalegania starego robotnika): „zasługuje jednak na uwzględnienie okoliczności łagodzących“.

Trzecie pytanie, co do Masłowej, wywołało spór zacięty. Przewodniczący obstawał za tem, aby ją uznać winną i otrucia i rabunku; sprzeciwił się temu stanowczo kupiec a za kupcem pułkownik, prokurysta i robotnik, inni wahali się i zdanie przewodniczącego zaczęło już zwyciężać, zwłaszcza dlatego, że wszyscy byli bardzo zmęczeni i czuli mimowoli chęć stanąć po stronie tego zdania, które miało najwięcej szans utrzymania się, a przez to uwolnić się nareszcie z sali obrad i sądu.

Na postawie wyników rozprawy i wedle tego, jak sam znał Masłową Niechludow, był przekonany, że ona nie zawiniła ani w kradzieży, ani w otruciu; sądził też z początku, że wszyscy będą tego samego zdania. Gdy jednak zobaczył, że wskutek niezręcznej obrony kupca, którego sympatje dla Masłowej widocznie stąd pochodziły, że mu się podobała, czego on zresztą wcale nie ukrywał, przewodniczący właśnie dla tego upierał się, aby ją zasądzić, gdy widział, że wskutek ogólnego znużenia wszystkich, opinja przewodniczącego zwyciężać zaczyna, chciał przemówić w jej obronie. Atoli było mu straszno zabrać głos na korzyść Masłowej, zdawało mu się bowiem, że wszyscy domyślą się natychmiast jego stosunku do obwinionej.

Równocześnie zaś czuł, że nie powinien zaniechać tej sprawy, przeciwnie ma obowiązek sprzeciwić się takiemu sądeniu. Czerwił się i bladł na przemiany i tylko co nie zaczął mówić, gdy Piotr Harasymowicz, dotychczas milczący, a widocznie rozdrażniony autorytatywnym tonem przewodniczącego, wystąpił stanowczo przeciw jego zdaniu przytaczając wszystko to, co chciał powiedzieć Niechludow.

(Ciąg dalszy nastąpi)

dzień wspomniany powyżej duchowny Milan Giuricz, który za udział w rzeczonym rokoszu, był skazany na śmierć i przez króla Milana ulaskawiony.

Wobec zeznań Knezewicza aresztowanie tych wszystkich przewodców partii radykalnej, jak najmniej obu głównych jej matadorów, Mikołaja Pasieca i Kosty Tauszanowicza, a obecnie nawet i b. prezesa ministrów, teraźniejszego posła w Petersburgu Grucicza, nie mogło nikogo zdziwić.

KRONIKA.

Kraków, 12 lipca.

Kalendarz kościelny. W środę Jana Gwalberta opata i Epifany; we czwartek Małgorzaty, panny i Anakleta, Papieża; w piątek Bonawentury, doktora, wyznawcy.

Kalendarz myśliwski. Od 1-go lipca wolno polować na: rogacze (samce sarni), oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności. Dzikie i lisy należy tępić.

Przez cały rok nie wolno polować na: łanie, sarny samice i cielęta, spiczaki, samice cietrzewi i głuszców.

Kalendarz rybacki. W lipcu łowić wolno wszelką rybę, jeżeli trzyma przepisaną miarę. Chronić należy jedynie raka samiec.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się w poniedziałek o g. 3 minut 48, zachód przypada o god. 7 minut 44, długość dnia godzin 15 minut 56.

Stan powietrza. Dnia 12-go lipca o godzinie 7 rano barometr 746.7, termometr + 17.4 C., wilgotność 82%, wiatr zachodni. 1.

Delegat namiestnictwa p. Laskowski, z powodu powodzi przerwał rozpoczęty urlop i powrócił wczoraj wieczorem do Krakowa.

Radca dworu p. Seferowicz, krajowy dyrektor poczt, przyjechał wczoraj wieczorem do Krakowa, skąd dziś rano wyjechał do Zakopanego.

Dr Z. Korotkiewicz dyrektor policji wyjechał dziś na kilkotygodniowy urlop do Żółtkwi. Kierownictwo w urzędowaniu objął radca policji p. Władysław Swolkien.

Uroczystość błog. Szymona z Lipnicy. Dnia 18 lipca b. r. w kościele OO. Bernardynów na Stradomiu przypada uroczystość błog. Szymona z Lipnicy, Patrona Polski. Od 17 lipca przez 8 dni następujących codzień o godz. 8 z rana odprawiana będzie przy grobie błog. Szymona Msza cicha, grana z wystawieniem relikwii świętego Patrona i nanką. Codzień odpust cząstkowy a w jednym z dni od 17 do 25 lipca włącznie, odpust zupełny dla tych, którzy po Spowiedzi i świętej Komunii odwiedzą kościół, gdzie znajduje się grób pomienionego Patrona i tamże modlitwy poborne wedle intencji Kościoła odmówią. W samą uroczystość dnia 18 lipca we wtorek, suma o godzinie 10^{1/2} z kazaniem. Podczas sumy muzyka wojskowa wykona utwory religijno-liturgiczne. Nieszpory o godzinie 5 z kazaniem. Celebrować będzie ks. proboszcz z Mogilan, lipniczanin, kazania wygłoszą księża: Szymon Krupiński kościoła N. Marji P. penitencjarz i ks. Jan Krupiński, proboszcz św. Szezešana. Kłasztor zaprasza wiernych na powyższe nabożeństwa.

Sekcja szkolna w dniu wczorajszym pod przewodnictwem ks. kan. Spisa, na dyrektora kursów im. Baranieckiego postanowiła większością głosów przedstawić prof. dra Józefa Rostańskiego, kierownikiem zaś kursów artystycznych mianowała jednomyślnie p. Jacka Malczewskiego. Dalej sekcja nie zgodziła się na wynajęcie lokalu dla szkół pospolitych w budującym się domu Kopla Grünwalda przy ulicy Dietla i Miodowej. Towarzystwu dziennikarzy polecono wypłacić stałą subwencję 200 złr. Zgodzono się też na podanie PP. Felicjanek, aby szkołę 2-klasową utrzymywaną przez nie przy ulicy Mikołajskiej z zapisu Rusanowskiej, przemienić na szkołę robót kobiecych.

Konferencja nauczycielska, stosownie do rozporządzenia ministerstwa oświaty, odbędzie się w tym roku w Krakowie, Przemysłu i we Lwowie, gdy dotychczas odbywała się tylko we Lwowie. Wprowadzona po raz pierwszy zmiana ta, ma na celu nie tylko ułatwienie gruntownych obrad w mniejszym kole, ale zarazem następcza Radzie szkolnej krajowej możliwość stwierdzenia zapatrywań na dane kwestje szkolnictwa w różnych okolicach kraju. Konferencja w Krakowie odbędzie się w dniach 23, 24 i 25 sierpnia, pod przewodnictwem kraj. inspektora szkolnego radcy M. Zaleskiego.

Ślub W kościele Marjackim odbył się wczoraj o godzinie 7 wieczorem ślub p. Józefa Czałczyńskiego, kontrolora poczt i telegrafów z panną Eugenją Wandą Śląską, córką s. p. dra Aleksandra Śląskiego, lekarza w Łszkach, oficjalistką poczt i telegrafów. Młodej parze błogosławił ks. Masny, wikarjusz kościoła Naj. Marji Panny. Podczas obrzędu ślubnego chór „Lutni“, jako swojemu członkowi czynnemu i skarbnikowi, odśpiewał pod kierownictwem dyrektora p. A. Steibelta „Veni Creator“ Jacobięgo i „Laudate Domini“ Bizeta.

Dyrektor polskiego teatru w Poznaniu p. Rygier, zaangażował pannę Ludwikę Rapcewicz, uczennicę

krakowskiej szkoły dramatycznej, do ról charakterystycznych.

Przywileje żydowskie. Z miasta piszą do nas: Jakim przywilejem cieszą się żydzi na targu w rynku? Targ we wtorki i piątki kończy się o godzinie 12-tej i wszystko powinno być uprzątnięte, tymczasem żydzi, kramarze naczyn sprzedają do godziny 6-tej po południu swobodnie. Gdyby tak jakaś kobieta, która nabiła lub jarzyny sprzedaje, spóźniła się do godziny w pół do 1, w tej chwili pacholek pakuje ją bez miłosierdzia pod telegraf! Smutne to bardzo!

Z miasta donoszą nam, że wał kolejowy koło ulicy Miodowej jest w wysokim stopniu uszkodzony przez ostatnie deszcze; równocześnie proszą nas o zwrócenie uwagi dyr. Horoszkiewiczowi, że sprawa żydowskiego ementarza koliduje z racjonalnym przeprowadzeniem torn.

Przejechania. Wczoraj tramwaj w ulicy Karmelickiej przejechał jednorocznego chłopca Stasia Widelka i zmiądzzył mu prawą rękę. Pogotowie Tow. ratunkowego, które natychmiast przybyło na miejsce, zaopatrzyło prowizorycznie nieszczęśliwe dziecko i odwiozło je do kliniki chirurgicznej, gdzie bezzwłocznie dokonano amputacji ręki biednego dzieciaka.

Dorożkarz nr. 78 przejechał wczoraj o godzinie 4 po południu 75-letnią starszkę Helenę Kaczewską. Pogotowie ratunkowe skonstratowało złamanie uda i odwiozło Kaczewską do szpitala św. Łazarza.

Do Kanady przejechało wczoraj przez Kraków 20 rodzin ze wschodniej Galicji.

Z kolei państwowej. Z dniem 9 b. m. zostanie w okręgu Dyrekcji kolei państwowych w Pilźnie otwartą kolej lokalna Rakowicz-Ulatz.

Odnaczenie. Namiestnictwo na podstawie przeprowadzonej przez p. protomedyka radcę dr Merunowicza wizytacji, wyraziło uznanie p. Marjanowi Zahradnikowi, właścicielowi nowo otworzonej apteki w Złoczowie, za wzorowe urządzenie i wprowadzenie różnych praktycznych, a prostych ulepszeń własnego pomysłu.

Zgromadzenie ludowe odbyło się we Lwowie w niedzielę w hali muzycznej na placu powystawowym. Wobec znacznego zastępu zgromadzonych mówił poseł Daszyński na temat: „Czego chcą socjaliści?“ Mowa nie dokończył swego referatu, gdyż w toku przemowy posła Daszyńskiego komisarz policji p. Wenz rozwiązał zgromadzenie.

Czy to nie żośliwość? Wszyscy lwowscy adwokaci otrzymali w poniedziałek rano z poczty *Weltreise Zeitung*, wydawaną przez znane biuro Cook'a.

Pożar wagonu. Na stacji lwowskiej w pociągu, który odszedł w nocy z piątku na sobotę do Czerniowiec, zajął się jeden z wagonów osobowych, pełen podróżnych. Przed odjazdem pociągu napełniono gazem rezerwoary wagonów. Jeden z robotników nieostrożnie przybliżył ogień do gazu i nastąpił wybuch, od którego wagon się zapalił. Pasażerowie, siedzący wewnątrz, rzucili się do drzwi i okien, powstał krzyk i hałas niesłychany, każdy chciał ratować nie tylko zagrożone życie, ale i pakunki. Na szczęście, żadnemu z podróżnych nie stało się nic, tylko jeden z robotników został silnie poparzony. Wagon stanął na chwilę w płomieniach. Mnsiano go odczepić od reszty i ratować wodą od zupełnego zniszczenia. Spalił się do połowy. Pożąg czerniowiecki, wskutek tego wypadku, spóźnił się o 25 minut.

Z Gorlic piszą do nas: Wychodząc z założenia, że każdy inteligentny Polak obowiązany jest strzedz praw, naszemu językowi przez konstytucję zastrzeżonych, zawsze w myśl tych zasad postępuję. Otóż udało mi się w tych dniach do tutejszej głównej trafiki, dzierżawionej przez jednego z naszych najserdeczniejszych, nazwiskiem Arona Sobla i zażądałem weksłu. Otrzymując blankiet z napisem niemieckim, oświadczyłem, że żądam blankietu polskiego. Pani Soblowa zauważyła, że ma tylko niemieckie weksle. A gdy powiedziałem, że jej obowiązkiem jest stosować się do życzeń odbiorców, że Galicja nie jest krajem niemieckim, lecz polskim, wyraziła się, że takie blankiety jej nadsyłają, więc takie sprzedaje. Ja wówczas na to, iż skoro są w innych miastach po trafikach weksle tak niemieckie, jak i polskie, więc i ona powinna sprzedawać podwójne weksle. Wtedy żydówka odparła, że nie do niej należy upominać się o blankiety polskie, że ja się mogę o to postarać, gdzie należy, a ona sprzedaje to, co jej nadsyłają. Oto jest wierny opis sceny, jaką miałem z ową żydówką w trafikę gorlickiej. Odbiorcy weksłów są Polacy, weksle idą do kas i instytucji finansowych polskich, a żyd od niepamiętnych czasów panoszący się na tutejszej trafikę, nie raeczy się stosować do miejscowych stosunków, lecz mając widocznie wyłącznie na względzie swych współwyznawców, język niemiecki protegujących, nie uważa za obowiązek starać się o weksle polskie. Wina tego po części jest, jak sądzę, po stronie mieszkańców, tutejszych Chryścijan. Gdyby tak, jak ja, który tylko chwilowo w Gorlicach bawiłem i inni dopominali się o polskie weksle, toby i żyd musiał się o nie postarać.

Lecz w tym wypadku stwierdza się to, co nas wogóle zawsze charakteryzuje, iż nie umiemy i nie chcemy korzystać z tego, co nam przyznano. Pomieniona sprawa wekslowa jest wprawdzie drobiazgiem. Ale i taki drobiazg jest nie bez znaczenia, gdyż idzie tu o zaznaczenie, że szanujemy swój język. Szanujemy siebie i swoje, a inni również nas szanować będą.

Nieszczęśliwy wypadek. W Stróżach w dniu 8 lipca zdarzył się następujący wypadek: Rano wyruszył ze Stróż do Bobowy wózek ręczny, ciężko ładowny progami, a jeden z wózkowych, nazwiskiem Ignacy Sztaba, idąc wraz drugim obok wózka, potknął się i upadł tak nieszczęśliwie, iż wózek przeszedł po prawej jego ręce, miażdżąc mu ją nad kostką. Nieszczęśliwego odwieziono natychmiast do najbliższego szpitala w Nowym Sączu, gdzie dokonano natychmiastowej amputacji ręki.

Wyrok śmierci. Tarnopolski sąd skazał onegdaj Mikołaja Cymbalistę, który w zeszłym roku w lipcu zabił podstępnie swego brata Stefana, kalekę, na karę śmierci. Mikołaj dopuścił się zbrodni nie z nawiści do brata, lecz dlatego, że żona jego, Mikołajowa, nie mogła się ze Stefanem pogodzić i ciągle były swary w chałupie.

Tajemnicza zbrodnia. W Czekalówce, wsi pod Stanisławowem, zamieszkałej przez wielu żydów, w ubiegły piątek troje osób z rodziny Finkelsteiuów umarło nagłą śmiercią wśród okropnych męzarń. Otruci zostali, na razie niewiadomo jaką trucizną, rzucaną do rosółu. Cała rodzina ten zatruty rosół jadła na wieczór, ale matka i dwie córki chociaż się rozechorowały, będą na szczęście żyły, a tylko ojciec i dwaj synowie po dwudniowych mękach pomarli. Dotychczas ani nawet domyśleć się niepodobna, kto to się dopuścił zbrodni i z jakiego powodu.

Matka żydów. Izrael przyoblekł się w żałobę po swej „mate“, po której też dzielczy majątek kolosalny. *Hacefira* podaje mnóstwo szczegółów o największej z filantropki żydowskich, baronowej Hirszowej.

W pierwszym z szeregu artykułów *Hacefiry*, zatytułowanym „Matka z Izraelu“ czytamy o obójgu Hirszach, „chłabie i słońcu“ żydów. Między milionerami był Hirsz jedynym wielkim ofiarodawcą, a ofiarność jego była czysto żydowską. Zdaniem *Hacefiry*, baron Hirsz był w duchu sjonistą. „Możemy się świadczyć stu wiarogodnymi („koszernymi“) świadkami, wobec których br. Hirsz wyraził się, że pragnie urządzić „ein judisches Gemeinwesen“.

Po mężu berło wzięła Hirszowa. „Światło tej gwiazdy rozsiane było nie tylko po niebie Paryża, Londynu, Wiednia, Budapesztu, Monachjum, Wrocławia i innych miast dużych, lecz i najciemniejszych zakłoków, gdzie tylko mieszkają żydzi. Całe życie baronostwa była jedną pieśnią złotą w historii żydów“.

Poznali się w Brukseli, mając lat 23; po ślubie osiedlili się w Monachjum, a później przenieśli znów do Brukseli, gdzie Hirsz pracował w kantorze wekslowym teścia. Majątek swój zrobili, jak wiadomo, na kolejach tureckich.

Jak się *Hacefira* dowiaduje z „wiarogodnego źródła“ ogromny majątek, jaki uzyskało towarzystwo kolonizacyjne „Ica“ po śmierci Hirsza, nie był zapisany testamentem, lecz подарowany przez baronową, która była duchem ożywczym działalności Hirsza dla żydów. Prawie cały swój majątek rozdała za życia. Największą część otrzymało towarzystwo „Ica“, żydzi więc są głównym spadkobiercą Hirszów.

Towarzystwo „Ica“ (Jewish Colonial Association) jest obecnie największą i najbogatszą instytucją żydowską, gdyż posiada kilkaset milionów franków. Majątek ten leży przechowany w dużych bankach, a czuwa nad nim komitet, złożony z największych żydów w różnych krajach. Początkowo towarzystwo było zajęte wyłącznie kolonizacją argentyńską, urządziło jednak także różne kolonie w Ameryce północnej, a obecnie stara się kolonizować Palestynę i wyspę Cypryjską. Po za tem, za specjalnym zezwoleniem baronowej, towarzystwo „Ica“ wspierało różne szkoły elementarne i rzemieślnicze.

Baronowa wybierała się w podróż do Argentyny, celem złagodzenia ostrych sprzeczek i kłótni między kolonistami, a urzędnikami administracji — śmierć jej jednak przeszkodziła.

Za poważnym organem angielskim *Daily New*, powtarza *Hacefira* wiadomość, w którą jednak nie wierzy (!) że baronowa darowała „sumy wielkie, ogromne“ na sprawę Dreyfusa, „ale — dodaje — nie w celach przekupienia, pośrednictwa lub agitacji, lecz na śledztwa, badania, koszty druków (!) itp“ H-hm!!

Chrzest. Bernard Griffel, z zawodu fotograf, wraz z żoną Gizelą i córką Bertą przyjęli przed kilkoma dniami chrzest św. Obrzędu dokonał OO. Baudis z zakonu OO. Jezuitów. Na rodziców chrzestnych wybrali nowochrzęściego hrabięgo Scipio i p. Ehrenberga, oraz panie Kropińską i Ehrenbergową.

Niezwykła nowość! Fabryka tutek RUDOLFA HERLICZKI

w Krakowie, pl. Maryacki 1. 1.,

154L

ogłasza, że każdy z Szanownych odbiorców, zamawiający 1000 tutek może mieć tutki z swymi początkowymi literami

Nieźródnana dobroć bibułki!

Nieźródnana czystość w wykonaniu!

Dla kolarzy. Krakowska dyrekcja policji z porozumieniem z Magistratem wydała regulamin jazdy w obrębie miasta Krakowa: §. 1. Koło każdego typu uważa się pod każdym względem przepisów policyjnych za wóz lekki, tem samem więc obowiązują kolarza porządek jazdy powozów, przepisany dla Krakowa, a w szczególności przepisy, zawarte w następujących paragrafach: §. 2. Nie wolno a) jeździć po chodnikach i drogach przeznaczonych dla pieszych, po Plantacjach miejskich, ogrodach publicznych, ścieżką po nad Rudawą, nlicami Lubicz i Rakowicką w dzień Wszystkich Świętych i w dzień zaduszny, ulicą Sienną od Rynku głównego do Małego, drogą po nad Rudawą w czasie trwania wyścigów konnych, po placach targowych w czasie trwania targów, po placach dla ćwiczeń wojskowych, oraz po miejscach zamkniętych dla pojazdów z powodu, jak n. p. procesji, pochodów pogrzebowych, robót publicznych itd.; b) prowadzić koła przez chodniki; c) jeździć po ulicach kilku osobom obok siebie; d) brać ze sobą na koło małe dzieci; e) przywiązywać psów do koła; f) jeździć na kole, nie trzymając w ręku kierownicy. §. 3. Kolarz winien wymijać w lewo, wyprzedzać w prawo, jechać na skrętach i skrzyżowaniach się nie powoli, w czas ostrzegać dzwonkiem. §. 4. Nie wolno jechać szybko, t. j. w tempie, przewyższającym chyżość rażnego kłusa konia. §. 5. Do kierownicy każdego koła mają być przymocowane: hamulec i donośny dzwonek, nożną zaś porą do przodu koła u góry zapalona latarka o szkle bezbarwnem. §. 6. Wojskowi w służbie czynnej i żandarmi podlegają temu regulaminowi wtedy, jeśli nie są w akcji wojskowej, albo jadą na kole w cywilnem ubraniu. Jednak i w tych wypadkach należy się w razie przekroczenia regulaminu ograniczyć do doniesienia o tem przynależnej władzy.

§. 7. Na wezwanie organów policji, lub magistratu, winien każdy kolarz zsiąść z koła i legitymować się (kartą legitymacyjną), pasportem, kartą wizytową i t. p. Jeśli nie może wylegitymować się, winien udać się ze strażą do najbliższego lokalu władzy bezpieczeństwa i tam na żądanie złożyć koło, dla zabezpieczenia grzywny. §. 8. Przekroczenia tegoż regulaminu, o ile nie podpadają pod postanowienia ustawy karnej, ulegną karze pieniężnej do 100 złr., albo aresztu do dni 14 w myśl przepisu rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30 września 1857 r. Nr. 195 Dz. n. p. §. 9. Z dniem ogłoszenia niniejszego regulaminu, traci moc obowiązującą dotychczasowy regulamin jazdy na kole, wydany dnia 8 kwietnia 1896 r. L. 245. Kraków dnia 11 lipca 1899. C. k. Dyrekcja policji.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki **Petrof** z mechaniką angielską po 500—wiedeńską po 300 złr.

(C. d.) **Awans lipcowy** na kolejach państwowych. W statucie II (konserwacje drogi i budowle). Inspektorem został Marjan Kuczyński we Lwowie.

Starzymi inżynierami zostali: Chorąży Władysław Wadowice, Rotter Stan. Sanok, Marciszewski Józef Kraków, Michalski Jan Kraków, Feit Hipolit Stanisławów, Weintraub Henryk Lwów, Eustachiewicz August Skała. Do klasy VIII awansowali: Myroń Jan Stanisławów, Schmosch Marek Lwów, Katz Izidor Stanisławów, Karol Dawid i Prachtel-Morawiański Paweł, obaj w Stanisławowie.

Do klasy IX awansowali: Steiner Karol Jarosław, Sternbell Izyd. Stanisławów, Dobiński Gustaw Lwów, Langrod Adolf Sucha.

Do klasy X awansowali: Stonawski Karol w Gamińcu i Rosenblat Leon we Lwowie.

W statucie III (oddziały maszynowe). Inspektorem został Blauth Feliks w Stanisławowie. (C. d. n.)

HUMOR

— Mam zaszczyt prosić o rękę pańskiej córki.
— Ach, panie, z córką weźmiesz pan to, co miałem najdroższego na świecie.
A konkurent mocno zaniepokojony:
— Najdroższego! A ileż mniej więcej, córka pańska kosztowała pana miesięcznie?

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek, dnia 13 b. m.: „Nie igra się z miłością“ (On ne badine pas avec l'amour), dramat w 5 odsłonach Alf. de Musset (po raz 1); występ p. T. Trapszo i J. Sliwickiego.

POWÓDŹ.

Z Brzeźnicy piszą do nas: W nocy z 8 na 9-go b. m., mniej więcej około godziny 8-iej wieczorem nieznaczna rzeczka w Brzeźnicy zwana Młynówką (dopływ Wisły) po parodniowym deszczu poczęła przybierać i w krótkim czasie wzrosła w niezwykle rozmiarach, tak, iż w paru godzinach gościłnic między Brzeźnicą a Ryczowem, oraz inne komunikacje, zostały kompletnie przerwane. Wisła zaś skutkiem licznych dopływów przybrała zgrozą przejmującą postać, gdyż jak oko zdoła sięgnąć, widzi się tylko jedno

morze wody. Z tego powodu plony obszaru dworskiego p. Br. Górczyńskiego, oraz i licznych włościan w miejscowościach Brzeźnica, Pasięka i Łączany stanęły pod wodą, tak iż dla ratunku zagrożonych życiem i mieniem powodźnian, musiano używać promów. Wrzaski i nieustanne wołania o pomoc nieszczęśliwych bez dachu — rozdzierały serca. Gdyby jednakowoż nie czujność miejscowej żandarmerji a mianowicie pp. komendanta posternku Franciszka Paciorca i postenührerów Męczywora oraz Sedlecki, jak również i miejscowego naczelnika gminy Józefa Hyli i radnego Józefa Drwala, którzy z narażeniem własnego zdrowia i życia, prawie o chłodzie i głodzie kierując akcją ratunkową, ofiary katastrofy przybrałyby daleko większe rozmiary. Na dowód tej zgrozy przytoczę jako naoczny świadek, że setki uratowanych dorosłych, tak chorych, jak i zdrowych, wraz z ich dziatwą i żywym inwentarzem zawdzięczają swe ocalenie jedynie powyżej wymienionym. Nie mogę pominąć i urzędników kolejowych stacji Brzeźnica, kolejomistrza Stanisława Wawrzyckiego i urzędnika ruchu Feliksa Hartmanna, który w nocy 8-go b. m. o 11 godzinie wśród nadzwyczajnej ciemnoty i ulewnej deszczu udał się z maszyną na przestrzeń ku Ryczowowi, by tamże przy udziale i pomocy ludzi kolejowych usunąć przeszkodę komunikacji kolejowej.

Z Brzeźnicy piszą do nas w dniu 10-go b. m.: Wisła wezbrała, zalewając niżej koło Wisły położone miejscowości: Brzeźnicę, Jaśkowice, Chrzastowice i t. d. Stan coraz groźniejszy, gdyż woda wzbiera bezustannie. Obecnie stan wody jest wyższy od największych powodzi, jakie tu pamiętają. Mieszkańcy i dobytek uratowani; obawa jednak o zabudowania, które już woda podnosi. Szkody nieobliczalne. Potrzeba wielka — pomoc konieczna.

Z Ciężkowic donoszą o ogromnych deszczach, które w okolicach zrządzają ogromne szkody. Nie są to ustawiczne śloty, ale deszcze ulewne, powtarzające się po kilka, lub nawet kilkanaście razy dziennie. Chmury przechodzą ciągle; jeśli większa nadejdzie, następuje straszna ulewa. To też już prawie po trzy, lub dwa tygodnie stały kopami w polach siana, psując się i gnijąc na miejscu, gdyż ich w żaden sposób nie można zwieść pod dach wskutek niepogody. W niedzielę w Grybowie było także tak, jakby oberwanie chmury, które sprawiło podniesienie się znaczne wody w rzece Białej, (która o mało co nie zalała już wszystkich równin, w okół niej się znajdujących). Jeśli tak dalej trwać będzie, poniosą gospodarze wielkie szkody, bo i ziemniaki zaczynają się psuć w wilgotnej aż nadto ziemi, a zboże wskutek wiatru i deszczów opada na ziemię tak, że całe stajania nieraz widzieć można pomieszane, lub na ziemi położone. Dotychczas była jeszcze nadzieja pięknych i plonnych zbiorów; odtąd tracą już włościanie i właściciele rolę tę błogą nadzieję, wpadają natomiast dla zmieniającej się niepogody w zwątpienie. Nie mówiąc o sianach, które prawie już przepadły, ale gdyby było tak w nadchodzące żniwa, to znowu rok zawiedziony dla wielu gospodarzy.

Ze Stróżów piszą do nas: Dnia 10 b. m. rzeczka, płynąca przez Stróżę, zwana Białką, zwykle małeńka jak strumyk, wezbrała, zalewając okoliczne grunty. Obecnie stan jej się zmniejsza, lecz w niedzielę zgromadzony lud, stojąc nad brzegami, chwytał drzewa i belki płynące, a także naczynia, jak cebrzyki, konewki i t. d. Przez codzienne deszcze nlewe w całej okolicy, tak zboże, jak skoszone trawy są zniszczone.

Właściciel dóbr Przeczycza, p. Kaczorowski donosi nam, że okolica Brzostku została dnia 24 czerwca b. r. nawiedzona wylewem rzeki Wisłoki. Wszystkie niżej położone grunty w Przeczycy, Zawadce, Brzostku, Kleczach, Skurowy z ziemiopłodami znalazły się pod wodą, ale nie koniec na tem. Dnia 7 lipca pomiędzy Jodłową a Przeczycą nastąpiło oberwanie chmury; wszystkie potoki wezbrały w tak okropny sposób, że ktoby tego nie widział, ani przypuściłby mógł, żeby tak małe górskie potoczki mogły takiego spustoszenia narobić. Co potoki swym wylewem nie dokonały, tego dokonała fala; zboża doszczętnie zniszczone, miejscami ziemiopłody z ziemią w doliny zniesione, siano z łąk kopami woda zabrała, kłeska nie do opisania. Młyn przy małym Potoczku będący, woda z fundamentem zniosła i rozszarpała tak, że z niego ani śladu nie ma. Można zatem sobie wyobrazić, co się działo. Niestety, nie koniec na tem, bo równocześnie z temi nieszczęściami wylewa Wisłoka. Następnego dnia, 8 b. m. wylew się wzmacnia i do dziś dnia woda powyżej swych brzegów wylana, z gruntów nie ustępuje. P. Kaczorowski kończy swój smutny list słowami: „Gdy to piszę, deszcz leje, spodziewać się trzeba większego wylewu. Od dnia 7 b. m. nie mamy z Brzostkiem żadnej komunikacji, zatem i dzienników przy tej biedzie nie czytamy. Prawdziwie nędza z biedą w parze idą“.

Z Przeczycza piszą do nas: Dnia 10 b. m. gmina Przeczycza została dotknięta straszną kłeską powodzi. Cała północna część gminy, od strony Wisły

zwana „Lasem“, „Kolemlipowieckiem“, „Pastwiskami“ olbrzymich obszarów i „Podlasem“ — wszystko to przedstawia jedno morze wody i morze łąz, wśród których sterczą wierzchołki strzech i drzew. Szkody elementarne na razie nie do obliczenia, Wisła bowiem wezbrała, występując z brzegów, zalała wszystko, na pokosie, na pniu, w stajni i stodole. Na razie zaopatrzono biednych ludzi powodzią nawiedzonych w chleb, a dalszej pomocy spodziewamy się ze strony starostwa wadowickiego, które sprawą powodzi energicznie się zajęło.

Serce się kraje, patrząc na ten obraz nędzy, a zarazem na tę straszną potęgę wody, przed którą nie się nie uchroni. Biedni ludzie ratując dobytek i rodzinę na pagórkach, tam zostają zaskoczeni wodą i tam już dosięga straszny żywioł zalewając wszystko, co tylko na przeszkodzie rozhukanym falom stać może. Woda bucha oknami, szparami belek, dosięga szczytów strzech i dokonywa strasznego dzieła zniszczenia. Po zatopionych łąkach pływają rozzerwane kopki siana, a ze zbóż zamulonych i zalanych, ani śladu. Sąsiednia wieś Dwory i Monowice zalane Wisłą całe. Panika straszna, głód i nędza, jęk nieszczęśliwych, słowem okropny, nie do opisania obraz. Ruch pociągów między Przeczyczowem a Dworami wstrzymany z powodu podmulenia szyn na wale kolejowym, zaś przedwczoraj pasażerowie przedostawali się do Oświęcimy w ten sposób, że pociąg jeden ze strony Przeczyczowa przywiózł pasażerów do Monowic, drugi zaś z Dworów przyjechał po nich, na szynach położyli deski i po nich przedostawano się z pociągu jednego do drugiego, teraz atoli i to nie możliwe, gdyż na przestrzeni Zator-Przeczyczów szyny całkiem podmulone i z pod progów usunięte kamienie i szuter. Jeżeli tak dalej pójdzie, należy się spodziewać strasznego głodu i nędzy a wiek XIX. pozostawi po sobie straszny pomnik pamięci u nas.

Z Nowego Sącza donoszą, że wskutek wylewu Dunajca, przedmieścia Kamieniec, Wulka, Załubińcze i część Jordanówki są zalane. W wodzie stoi budynek, w którym się mieszczą więzienia sądowe. Zatonął w wezbranej wodzie cygan prowadzący niedźwiedzia.

W okolicy Myślenie wylały potoki Bystra i Sielec.

Dyrekcja kolei państwowych donosi, że z powodu powodzi ruch towarowy został na przestrzeni Dwory-Przeczyczów zastanowiony, zaś ruch osobowy, pakunkowy i przesyłek pospiesznych utrzymuje się za pomocą przesiadania podróżnych, względnie przenoszenia pakunków.

Następnie został ruch wszystkich pociągów na przestrzeni Żywiec-Friedrichshütte na 2 lub 3 dni zastanowiony.

Ze Śląska donoszą: Wskutek nlewnych deszczów w minionym tygodniu wszystkie rzeki wschodniego Śląska, a najwięcej Ostrawica, Ossa i Wisła, znacznie wezbrały i wylały w niektórych miejscach. Szczególnie gminy nad Wisłą doznały wielkich szkód wskutek wylewu, a w miasteczku Strumień (Schwarzwasser), dolna część miasta stoi pod wodą. Sytuacja była tam wczoraj po południu bardzo groźna. Prezydent kraju hr. Thun-Hohenstein udał się w nocy do Strumienia.

Urzędowa *Wiener Ztg.* podaje dzisiaj zrana przedstawienie stanu wylewu w Galicji według komunikatu *Gazety Lwowskiej* i dodaje, że wody Dniestru również przybrały. *Wiener Ztg.* zaznacza, że prezydent namiestnictwa przeznaczyło natychmiast wsparcia pieniężne dla ludności dotkniętej kłeską powodzi.

Najwyższy stan wody na Wiśle pod Krakowem (3 metry 70 centymetrów) trwał przez całe ośm godzin, t. j. od 2 nad ranem do godziny 10 we wtorek. Odtąd woda nieznacznie poczęła opadać i do godziny 11 w południe opadła już 5 ctm.

Stan wody na Wiśle pod Krakowem, według urzędowego stwierdzenia, notuje przybór do 7 rano we wtorek 3 metry 72 cm. nad zero, czyli 5 m. 17 cm. nad stan normalny. Stan ten trwał do godz. 12 w południe, poczem woda zaczęła opadać 2 cm. na godzinę.

Poniżej Krakowa wały przerwane, mimo obrony mieszkańców i wojska. Wały przerwane są na przestrzeni pod Kujawami (Mogiła), Rusieckiem, Branicami, wskutek czego całe powiśle aż do granicy zalane.

Rano wysłano pontony z żywnością do miejsc, których domy mieszkalne już wczoraj były zalane, popołudniu zaś do miejsc w nocy wodą nawiedzonych. Na czele pierwszej ekspedycji ratunkowej wyjechał nadzorca rzeczny p. Sippel z urzędnikami technicznymi, popołudniu zaś pojechali pp. komisarz Kowalikiewicz i sekretarz Gademski.

Popołudniu wspólnie udali się na zwiedzenie i skonstatowanie szkód w powiecie krakowskim pp.: nadkomisarz starostwa dr Nowosielski i marszałek powiatowy dr Fr. Paszkowski.

Nad ubezpieczeniem wału kolejowego w Dębnikach, pracowało w nocy z poniedziałku na wtorek pół bataljonu pionierów i cała kompanja 56 pułku piechoty.

APTEKA E. HELLERA

Skład materiałów aptecznych. — Kraków, Grudka 23.
poleca i wysyła odwrotną pocztą nie biorąc opłatowania.

Mydła Warszawskie Pulsa znane z dobroci i zapachu (od 28 cnt.)
Wina lecznicze na bardzo starej małaże wszystkie gatunki (1 zhr. 20 cnt.)
Ziółka piersiowe Seeburgera jedynie prawdziwe (pakiet 20 cnt.)
Pastyłki dentolinowe jako: woda do ust Dentolin, proszek do zębów. 2157
Wszystkie specjalności kraj. i zagr. Essencja łopianowa na porost włosów.

Robota odbywała się przy pochodniach. Żołnierze pracowali stojąc do pasa w wodzie.

Stan wody o godzinie 4 po południu 3 metry 64 cm. Przed południem nurty wody niosły zwłoki nieznanego mężczyzny. Na wołanie ludzi rybacy puścili się w pogoń za topielcem, którego wydobyli koło Grzegórzek. Okazało się na szczęście, że nieznanego topielca, to był straszak na wróble.

Mimo, że wczorajsze sprawozdania *Czasu* siału trwogę przesadnie sprawozdaniami o stanie powodzi, a to dla tem silniejszego uzasadnienia ataków przeciw prez. Friedleinowi, któremu nieledwie poczytywano za winę sam fakt wezbrania Wisły i Rudawy, — woda w dniu dzisiejszym opadła już znacznie i z wielu punktów ustąpiła. Szkody w mieście Krakowie nie są takie wielkie, jak się to wydaje *Czasowi*; największą szkodę ponosi rozpoczęta budowa p. Kozika przy ul. Retoryka. Nadto uszkodzony jest na tejże samej ulicy w paru miejscach chodnik mozaikowy; podmycie chodnika pod mostem Wolskim nie groziło złymi skutkami, a to dzięki zupełnie prawidłowemu ubezpieczeniu ze strony Magistratu. Zalanie piwnic domów prywatnych w tych stronach jest wypadkiem, na który właściciele tych domów zawsze muszą być przygotowani, i zaraz z podniesieniem się stanu wody na Wisłę winni dokonać opróżnienia piwnic oraz poczynić odpowiednie kroki ochronne. Nie chcemy twierdzić, że działalność Magistratu była idealnie energiczna i bez cienia zarzutu. Zgadza się z *Czasem*, że dyrektor budownictwa w tej porze nie powinien dostawać urlopów, że drugi wiceprezydent miasta miałby obowiązek kierowania akcją ratunkową; niemniej jednak działania pp. Eminowicza i Kułakowskiego, sprężyste i energiczne, odpowiadało zachodzącym potrzebom, sam zaś *Czas* podnosi, że po za tymi dwoma panami urzędnicy Magistratu tak gorliwie spełniali swoje obowiązki, że nawet sekretarz prezydenta dr Nowicki, do którego to z pewnością nie należy, uczestniczył w nocnej akcji ratunkowej pod Skalką z poniedziałku na wtorek.

Ważnem jest jednak to, co *Czas* pisze o wodociągach. Czytamy w nim mianowicie: „Wedle informacji, zasięgniętych od inżyniera budowy wodociągów miejskich p. Steina, możemy donieść, że Wisła zalała studnie wodociągowe w Bielanych, i że woda w kancelarii wodociągowej w Bielanych doszła do wysokości 25 ctm. Szkody są bardzo znaczne, dotąd nieobliczone. Cały wodociąg dopływowy jest zalany; robotnicy i oddział saperów zasypali rowy, ażeby woda dalej nie dochodziła. Tu postawić tedy trzeba poważne pytanie: na jakie niespodzianki z wodociągami i studniami w Bielanych, narażone będzie miasto za każdym wylewem Wisły, a wylewy te powtarzają się przecież co lat parę. Dziś mamy poważne ostrzeżenie, wymagające bliższych wyjaśnień“. Nie jest to już jednak wina prezydenta, ale rady miejskiej Rottera, któremu zawdzięczamy wybór wody bieleńskiej przez Radę miejską.

We środę o godzinie 6 rano stan wody na Wisłę pod Krakowem wynosił 3 metry 4 ctm. Woda płynie mniej mętna. Na Podgórzu nastąpiła woda Wisły całkowicie i płynie już tylko zwykłym korytem. Wiele wody pozostało na plantach, która nie mając odpływu, czeka aż ją słońce wysuszy.

Z krakowskiej strony została jeszcze woda u wylotu ulicy Dietla; stary, źle zbudowany wał przerwał się tam w nocy z poniedziałku na wtorek, natomiast woda nastąpiła z ul. Koletek i z placu Groble, a ulica Zwierzyniecka już wczoraj przed wieczorem była całkiem wolna. Na placu Groble powypęczało z ziemi tysiące dżdżownic.

Ulica Retoryka nad Rudawą wolna jest już do przejścia i przejazdu. Chodnik mozaikowy w paru miejscach doznał uszkodzenia, a po piwnicach wszędzie woda stoi. Na ulicy Smoleńsk i przy rogatce Wolskiej jeszcze woda nie ustąpiła. Ulica Garncarska przy moście Wolskim o godzinie 5 rano była jeszcze zalana, natomiast ustąpiła woda całkowicie z ulicy Wolskiej przed mostem; toż samo z ulicy Garncarskiej. Przy moście Wolskim woda podmyła z jednej strony kawałek chodnika piekarnego. Przy ulicy Wolskiej uprzątnięto już prowizoryczne chodniki na kosiolkach.

Koszary na Zwierzyniu opróżnione w poniedziałek wieczorem przez artylerję, oraz koszary trenu na Groblach — dotychczas nie są jeszcze zajęte.

Delegat namiestnictwa p. Laskowski dziś rano pojechał na objazd, celem skonstatowania szkód wyrażonych przez powódź. Tak samo jak starostwo, Rada powiatowa ze swojej strony wydelegowała inżyniera drogowego p. Bociańskiego i p. Dębskiego do rozdania 400 bochenków chleba i soli w miejscach wodą zalanych.

W Kłokoczynie woda sięgała do trzech, wysokość wody dochodzi po wszech od 2 do 3 metrów.

Z wielu stron powiatu krakowskiego, wielickiego, podgórnego i chrzanowskiego nadechodzą ponownie wiadomości o klęskach, zrażonych przez powódź. W powiecie krakowskim najdotkliwiej nawiedzona wieś

Kąty pod Bielaniem. W chrzanowskim zalane okolice Krzeszowice i Rudawy, wieś Bobrek, Gromiec, Jankowice. Nowy tor kolei Trzebinia-Skawce miał znaczenie uciierać. Straty obliczać trzeba na miliony. Znaczny wylew jest także pod Nowym Sączem, gdzie rzeki Poremba i Słomka zalały okoliczne grunty.

Droga do Chabówki, jak stamtąd donoszą, jest zupełnie bezpieczna. Wszystkie pociągi kursują prawidłowo. Odmienne pogłoski są z gruntu fałszywe. Od podróży dowiadujemy się, że woda koło Oświęcimia i Zatora zupełnie opadła i pociągi kursują bez przeszkody.

Wczorajszy popołudniowy komunikat *Gazety lwowskiej* o stanie wód na rzekach w Galicji brzmi, jak następuje: „O stanie wód na rzekach, które wskutek nawalnych deszczów w zachodniej części kraju wezbrały, otrzymujemy w dalszym ciągu wiadomości następujące, przyczem poziom wody oznaczono ze względu na stan normalny (średni):

„Na Sole: woda w Żywiec ciągle opada.

„Na Wiśle: Na Małej Wiśle, w powiecie bialskim, wzrosła się woda w jednym dniu o 345 cm., zalewając w dniu 9 lipca grunty.

„Zagrody, położone w porzeczu Wisły w Jankowicach, Okleśni i Podgęz, musieli mieszkańcy opuścić wskutek wylewn; kilka budynków i kilka sztuk bydła uniosła woda.

„Poniżej Krakowa woda, wznosząc się z 460 cm. do wysokości 530 cm. w dniu 11 lipca, pomimo obrony zagrożonych po lewym brzegu wałów przez ludność i wojsko, przerwała wały te w Mogile, Pleszowie, Przyłasku Rusieckim i Branicach, zalewając nizinny porzecza.

„W Niepołomicach woda dosięga korony wałów; wezwano pomocy wojskowej celem utrzymania wałów. Woda tam jeszcze przybywa.

„Wezbranie to wód na Wiśle przewyższa o 45 cm. niezwykle wylew z r. 1894, znany ze szkód, jakie wyrządził. — Woda poczyną opadać, a poziom jej obniżył się o 13 cm.

„Z Chrzanowa donoszą, iż wskutek wezbrania potoka „Chechło“ zniesiony został murywany most drogi krajowej Kraków-Chelmek pod Żarkami i kilka mostów drewnianych pod Chrzanowem.

„Na Dunajcu: W Zgłobicach dnia 10 lipca wody poczęły opadać o 27 cm.

„Na Wisłocze: W Łabuzin wody od dnia 7 do 9 lipca wzrosły z 190 na 295 cm.

„Na Rabie: Pod Gdowem woda w dniu 9 lipca opadła o 37 cm.

„Na Sanie: Woda pod Przemyślem w d. 10 lipca poczęła opadać; obniżyła się o 12 cm.“

Ostatnie depeche „Głosu Narodu“.

Wiedeń 11 lipca. Cesarz sankcjonował ustawę sejmową co do pobierania opłat krajowych od użycia palonych spirytualnych trunków i piwa, oraz co do dodatku krajowego od wina i moczku w latach 1900 do 1964. Również sankcjonował cesarz ustawę o powiatowych władzach szkolnych w Galicji i w Krakowie.

Ischl 11 lipca. Cesarz wyjechał w niedzielę po raz pierwszy na przejażdżkę i przechadzał się pieszo. Wczoraj wyjechał cesarz w stronę Ebensee.

Cotyńja 11 lipca. Ślub księcia Daniła odbędzie się nieodwołalnie 27 lipca.

Belgrad 11 lipca. Aresztowanie arcykapłana Miksy Gjuricsa z Ugicy, wywołuje tu ogromną sensację. Arcykapłan Gjuricz przywieziony został w poniedziałek zrana pod silną eskortą do Belgradu, gdzie go oddano dyrektorowi policji. Aresztowano także chemika Todomskiego i dwóch współredaktorów dziennika *Odjek*. Wydawnictwo *Odjeka* zostało zawieszane.

W poniedziałek przedpołudniem ukazało się nadzwyczajne wydanie dziennika urzędowego *Srpski Nowine*. Ogłoszono w nim podpisany przez wszystkich ministrów ukaz o stanie wyjątkowym i sądzie doraźnym. Stało się to skutkiem odkryć poczynionych podczas śledztwa przeciw sprawie zamachu na Milana. Znaczący się to, że rząd obawia się wybuchu rewolucji. Śledztwo w sprawie zamachu prowadzi sędzia apelacyjny Nastas Antonowics.

Paryż 11 lipca. Utrzymują, że Loubet dlatego ułaskawił jen. Gilletta, ponieważ rząd włoski zagroził, że w przeciwnym razie opublikuje dowody winy Dreyfusa.

Paryż 11 lipca. Loubet uparł się i nie chce ułaskawić w dniu 14 b. m. bar. Christianiego, który go znieważył w Auteuil. Ułaskawien będą tylko dwaj uczestnicy zajść w Auteuil, de Fosserlombes i de Boulny.

Żydowska prasa ogłasza tajne doniesienie prefekta policji z marca b. r., jakoby partja socjalistów subwencjonowała ligę antysemitką i ligę patriotów i jakoby socjaliści wydali na zamach Derouleda 300.000 franków.

Budapeszt 12 lipca. Wczoraj odbyła się tutaj rada ministrów austriackich i węgierskich, w której wzięli udział ministrowie Thun, Dipauli, Szell, Lukacs, Daranyi i Hegedts. Porozumiano się na niej co do wszystkich szczegółów wprowadzenia w życie nowych przedłożeń ugodowych.

Izba magnatów załatwiła na wczorajszym posiedzeniu rządowy projekt ugodowy.

Monachium 12 lipca. Przy wyborach do sejmiku bawarskiego poniosło stronnictwo liberalne olbrzymią klęskę. Dotąd straciło ono 14 mandatów, z których 8 przypadło socjalistom, a 6 centrum.

Petersburg 12 lipca. Car wydał z powodu śmierci swojego brata następujący manifest: „Dnia 28 czerwca w Abas-Tuman umarł nasz ukochany brat, następca tronu wielki książę Jerzy Aleksandrowicz. Zdawało się, iż choroba jego ustąpi pod wpływem kuracji i wpływu południowego klimatu, lecz Bóg postanowił inaczej. Poddając się bez szemrania Jego wyrokowi, wzywamy wszystkich naszych wiernych poddanych, aby podzielali razem z nami głęboki żal i szczerze się modlili za spokój duszy naszego zmarłego brata. Odtąd, póki Bóg nie raczy nas obdarzyć męskim potomstwem, przysługuje prawo następstwa do tronu na podstawie prawa sukcesji naszemu ukochanemu bratu, wielkiemu księciu Michałowi Aleksandrowiczowi. Mikołaj“.

Grac 12 lipca. Poseł Girstmayer miał na pewnym zgromadzeniu wyborczym na prowincji mowę, w której oświadczył, że niemieckonarodowe stronnictwo będzie wszelkimi siłami starało się przeszkodzić wyborom do delegacji.

Belgrad 12 lipca. Król serbski podarował robotnikowi, który pierwszy pochwylił Knezewicza, 10.000 franków. Według doniesienia *Politische Correspondenz*, odkryto w Belgradzie szeroko rozgałęziony spis, zmierzający do wywołania rewolucji i obalenia panującej dynastji. Śledztwo prowadzone z powodu zamachu na Milana, wykazało podobno, że Knezewicz miał stosunki z reprezentantem rosyjskim w Bukareszcie i z pretendentem do tronu serbskiego, księciem Karageorgjewiczem.

London 12 lipca. 5 baterji artylerji otrzymało rozkaz udania się do angielskiej Afryki Południowej.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu.

Kraków 11 lipca.

Placono:

Pszenica biała	zlr.	9-30	do	9-70
„ czerwona	„	9-70	„	10-85
„ żółta	„	9-40	„	9-85
Żyto	„	7-40	„	7-90
Jęczmień browarny	„	—	„	—
Na krupy	„	6—	„	6-25
Owies	„	5-85	„	6-25
Rzepak	„	—	„	—
Koniec czerwony	„	—	„	—
„ biały	„	—	„	—

Wszystko za 100 kilogramów.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu

Sprawozdanie wiedeńskiej giełdy zbożowej z dnia 11 b. m. opiewa: „Na targu rzeczywistym przed południem obrotów nie było. W spekulacji terminowej pszenica na jesień 9-06 żyto na jesień 7-36, owies na jesień 5-93, kukurudza na lipiec i sierpień 5-05, na wrzesień i październik 5-23“.

STOŁOWĄ I LECZNICZĄ

Wodą pierwszej jakości

jest **Anderdorfska najczystsza**
naturalna Szczawa alkaliczna

ze źródła „Maryi Teresy“

Rozsyłka Otwarte i urządzone źródła od roku 1780. przez śp. ks. Lichtensteina. Początek źródeł w Sudetach 1780 metrów n. p. morza.

Do otrzymania wszędzie.

Główny Skład na Kraków
Jagiellońska 7

1/2, 3/4 i 10/10 litrowych fiaskach.

SKŁAD FORTEPIANOW
W. Barabasz i Sp.
Kraków, Rynek 89, ptr. I. 2158

swój obficie zaopatrzonej skład sukna i kortów sprowadzanych wprost z pierwszorzędnymi fabrykami krajowymi i zagran. na sezon wiosenny i letni. Dla uczniów szkół średnich **MUNDURY** z materiałów niezrównanych pod względem trwałości i wytrzymałości po cenach najprzystępniejszych. Wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzić może na ściśle na czas oznaczony, według najświeższych żurnali, gustownie, trwale i tanio. Wypożyczają ubrania frakowe, karasje i kontasje do fotografii.

A. BERNACKI krawiec POLECA
w Krakowie ul. Sławkowska l. 6
vis à vis Hotelu Saskiego

terjałów niezrównanych pod względem trwałości i wytrzymałości po cenach najprzystępniejszych. Wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzić może na ściśle na czas oznaczony, według najświeższych żurnali, gustownie, trwale i tanio. Wypożyczają ubrania frakowe, karasje i kontasje do fotografii.

Ceny bardzo przystępne.

Kubki do podróży papierowe, gumowe i metalowe składane Fiaszki do podróży Necesery do podróży Rzemki do podróży Poduszki podróżne do wydymania satynowe, pluche i skórzane Wanny i miednice podróżne Środki kąpielowe lecznicze.	LAKIERY KREMY i PASTY do odnawiania i odświeżania żółtych, zielonych i czarnych bucików.	REIM i SPÓŁKA Kraków, Rynek 37, Linia A-B polecają na sezon letni po cenach najtańszych: Perfумы i wodę kolońską, Przybory do golenia, Mydła, Pudry, Wody i Przybory toalet. Środki kosmetycz.	Lakiery na kapelusze Farby do farbowania materij Farby do piór Mydło „Maypole“ do farbowania materij	Czepki i kapelusze do kąpieli Pantofelki do kąpieli Aparaty, Taśmy, Rękawiczki i Gąbki do nacierania ciała „Smell“ preparat do kąpieli Pastylki z leśnym zapachem do kąpieli Ekstrakt perfum w pastylkach do rozpuszczania w wodzie, bżowe, konwaliowe, fiołkowe, rezedowe, hiacentalowe i t. p.
	OPAL, FERAXOLIN, BENZOLINAR, APHANIZON, BENZYNA, MYDEŁKO Z „RÓŻĄ“ i różne inne środki do czyszczenia sukien z plam.	LAWN-TENNIS RAKIETY—Prasy do rakiet PRZYBORY DO RYBOŁOWSTWA	LODOWNIE POKOJOWE Lodownice do robienia lodów Aparaty do robienia wody sodowej	PLASTERKI na nagniotki „Meisnera“ i „Wasmutha“ PLASTER dla TURYSTÓW „Lusera“ — TYNKTURA na nagniotki „Clavethyl“.

Najmniejsza

Książeczka do nabożeństwa

wysła nakładem

Księgarni Katolickiej Dra Wł. Miłkowskiego
w Krakowie, Rynek 30

pod tytułem: **Książeczka miniaturowa**, czyli Krótki zbiorek modlitw ułożony S. B.

Wielkość książeczki wynosi 7/5 centim., drukowana na najpiękniejszym welinie, drobnymi ale wyraźnymi bo zupełnie nowymi czeionkami, z obwódką różową na każdej stronie, opr. bardzo elegancko w miękką skórę, brzegi złote a pod niemi piasowe. 2155

Cena egzemplarza: 2, 3 1/2, 5 1/2, 8 i 11 1/2 koron, stosownie do skromniejszej lub bardziej ozdobnej oprawy. Na porto dołączyć 15 ct.

Z powodu wyjazdu za granicę **PANNA** uzdolniona w kra-
wieczyźnie, szyciu bielizny, umie-
jąca także haftować, poszukuje
zajęcia. — Adres: **Z. M.** poste
restante Kraków. 2255 1 1

Zmiana Lokalu.

Towarzystwo zaliczkowe
i oszczędności

„Własna Pomoc“

W KRAKOWIE

stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

przeniosło swoje **BIURO**

przy **ul. Florjańskiej** Nr. 5 do
domu **Nr. 45** przy tej samej ulicy.

2239 2 8

Jednocześnie zawiadamiamy strony interesowane,
że **podnieśliśmy** stopę procentową od **wkładek oszczędności** na

5 1/2% (pięć i pół od sta)

od dnia 1-go lipca 1899 r.

Jak dotychczasowe, tak i **nowe wkładki oszczędności** będą tedy od dnia 1 lipca 1899 oprocentowane wedle **5 1/2%**.

Procent od wkładek oszczędności oblicza się od **dnia wkładki** do dnia zwrotu.

Dodatek rentowy opłaca Towarzystwo z własnych funduszy bez potrącenia wkładającym.

DYREKCJA.

Krynica.

Udajęmy się do Krynicy
P. T. Gościom, poleca się

Willę Trzech Róż w Krynicy

obok parku, łązienek i źródła
położoną. 1622 23 30

Ceny mieszkań umiarkowane.
**Restauracja, powozy na
miejscu. ZARZĄD.**

Nowa Kamienica I ptr.

7 okien frontu, dobrze zbudowana
w Podgórzu tania do **sprzedania**.
Adres właściciela pada dział ino.
„Głosu Narodu“. 2266 3 0

Organista

młody, żonaty, grający z nut, z
przyjemnym głosem, przytem do-
bry stolarz, **poszukuje posady** —
Łask. zgłoszenia przyjmuje **Karol
Cycoń org. w Ryglcach.** 2207

Pierwsza Morawska
fabryka dla instalacji

wodociągów

urządzeń kąpielowych

ANT. KUNZ

Hranice, Morawa.

Zamówienia i zgłosze-
nia przyjmuje

Lzydor Herschthal

w Krakowie,

ulica Zacisze Nr. 6.

Prospekty i koszty-
rysy darmo. 1595

ROWER

mało używany, tania do sprze-
dania. Wiadomość od godz.
12—3 po poł. Mały Rynek 5
II piętro od frontu. 2201 3 3

Realność

z dużym ogrodem, przy ul Ło-
browskiej L. 35 jest **do sprze-
dania**. — Bliższa wiadomość
na miejscu. 2012 3 8

Największy Skład fabryczny

wózków dziecinnych

hygienicznych patentow.,

jest w możności po najniższych

cenach sprzedawać. 1871

Ul. Szewska l. 11, I ptr.

T. Grabińska.

Praktykant

z ukończoną 2-gą kl. gimnazjalną

zamiejscowy, dobrej konduity, lat

13 — 14 **znajdzie umieszczenie** w

handlu papieru i t. p. **Juljana**

Kurkiewicza w Krakowie,

Mały Rynek. 2197

Zdolny do zastępstwa

kandydat notarialny

poszukuje umieszczenia.

Adres **St. K. Tarnobrzeg**

p. restante. 2234

Patentowana kasa

kontrolna, automatycznie zliczają-
ca, firmy Primme, Natalis et Co.
w bardzo dobrym stanie, jakoteż

motor gazowy o sile 1/2 koni,

są za niską cenę **do na-
bycia**. — Bliższa wiadomość:

Apteka „pod Słońcem“ Kraków,

Linia A-B. 2252 1 3

Kilkunastu zdolnych

pomocników

fabryczno-cukierniczych

znajdzie stałe zajęcie

w fabryce Gurgul i Schiller

dawniej 2254 1 3

Czyński w Jarosławiu.

SKLEP

do wynajęcia zaraz wśród

głównego rynku, czynsz rocznie

150 złr. — Wiadomość w Dziale

inzeratowym „Głosu Narodu“.

2259 1 1

Nauczycielka

szkół ludowych, Polka, poszukuje

umieszczenia. Chętnie przyjąłaby

miejsce w Królestwie Polskiem-
Łaskawe zgłoszenia: **A. J. V.**

poste restante Bochnia. 2257 1 2

Pomocnik

biegły w ekspedycji z działu

norymberskiego lub galan-
teryjnego, znajdzie umiesz-
czenie w magazynie 2256

E. Smidowicz Kraków.

Dom I ptrowy

murowany, o 20 ubikacjach, przy

ul. Krowodrza l. 9, tuż za wała-
mi jest 2199 3 3

**do sprzedania lub za-
miary**

na realność mniejszą lub ma-
łą folwarczek na prowincji.

Zgłoszenia do działu inzer. „Głosu
Narodu dla **A. G.** Nr. 2200.

znakom. **Portu 9 ct.**

wyb. **Piwa marc. 9**

Przy zakupie naraz 10 but., jedna

darmo w dodatku.

Wielki wybór wódek Polskich

z e. i k. uprzyw.

Zakł. fabr. w Tenczynku

poleca 2117

Reprezentacja: Kraków, Bracka 11.

ZAKŁAD
KAMIENIARSKO-RZEZBIARSKI
pod zarządem
JÓZEFA KULESZY
naprzeciw cmentarza w Krakowie

Podjeunje się wszelkich robót kamieniarskich,
fabrycznych i pomnikowych według własnych
lub dostarczonych rysunków, tak w miejscu
jak i na górnicy.

Upraszamy zwrócić uwagę na adres:

Składy nasze znajdują się li tylko przy ul. Szpitalnej L. 40, naprzeciw teatru miejskiego.

Oryginalne Singera maszyny do szycia

dla każdej gałęzi przemysłu wchodzącego w zakres szycia,
oraz do wszelkiego użytku domowego.

Maszyny do szycia **Kompanii Singera** zawdzięczają swój światowy rozgłos znakomitej kon-
strukcji, oraz niezrównanej działalności, jaką odznaczają się wszelkie wyroby tejże firmy. Coraz bardziej
wzrastający pokup, najwyższe nagrody otrzymane na wszystkich wystawach i przeszło 40 letnie istnienie
fabryki dają najpewniejszą rękojmią dobrocią naszych maszyn.

Bezpłatna nauka haftu: ozdobnego, aplikacyjnego, robót ażurowych,
smyrneńskich i t. p.

Singera urządzenie motorowe najnowszej konstrukcji.

Singera Elektro motory specjalne do maszyn do szycia we wszyst-
kich wielkościach. 2224 2 0

Singera Kompania Tow. Akc.

Kraków, ulica Szpitalna L. 40, naprzeciw teatru miejskiego.

Składy nasze znajdują się li tylko przy ulicy Szpitalnej L. 40,
naprzeciw teatru miejskiego.

FILIE: Tarnów, ulica Krakowska Nr. 4/5, — Nowy Sącz, ulica Jagiellońska.